Ազգ Azg
24 ՅՈՒՆՈՒԱՐ 2008 ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ 13 (3907)

Ամերիկացիները Մեծամորի ատոմակայանում

Մեծամորի ատոմակայանի ներկա կարգավիճակին եւ նոր ատոմակայանի կառուցման Հայաստանի ծրագրերին ծանոթանալու նպատակով հունվարի 21-22-ին Հայաստանում էր գտնվում ԱՄՆ միջուկային վերահսկման հանձնաժողովի հանձնակատար դոկտոր Փիթեր Բ. Լայոնզը: Հաղորդվում է, որ դոկտոր Լայոնզը Հայաստանի պաշտոնյաների հետ դիտարկել է այն ուղիները, որոնցով ԱՄՆ միջուկային վերահսկման հանձնաժողովը կարող է օգնել Հայաստանին ստեղծելու այն կարգավորող ենթակառուցվածքը, որն անհրաժեշտ է նոր ատոմակայանի լիցենզավորման համար: Այցելության ընթացքում պարոն Լայոնզը հանդիպել է էներգետիկայի, արտաքին գործերի, բնապահպանության նախարարությունների եւ Հայպետատոմհսկողության պաշտոնյաների հետ, ինչպես նաեւ այցելել է Մեծամորի ատոմակայան:

Ահաբեկչական ընդհատակյա ցանցի բացահայտումը նոր սկանդալ է Թուրքիայում

Դրա անդամները մասնակից են բազմաթիվ սպանությունների, այդ թվում՝ հանգուցյալ Հրանտ Դինքի

ՀԱԿՈԲ ՉԱՔՐՅԱՆ

Թուրքիայում, անկախ իրականացնողների կալանավորումից, ահաբեկչական գործողությունների եւ սպանությունների բուն կազմակերպիչները չեն բացահայտվում: Ահաբեկչական գործողությունների պարագայում խոսքն անցյալ տարվա կեսերին Անկարայում Պետական խորհրդի՝ բարձրագույն վարչական դատարանի վրա կատարված հարձակման մասին է, որի հետեւանքով դրա անդամներից մեկը մահացել էր, իսկ մյուսները վիրավորվել էին: Դրան էր հետեւել Ստամբուլում «Ջումհուրիեթ» թերթի խմբագրատան կրկնակի ռմբահարումը:

Ինչ վերաբերում է սպանվածներին, ապա տվյալ դեպքում մենք նկատի ունենք Տրապիզոնի կաթոլիկ եկեղեցու քահանա Սանտորոյին, «Ակօս» գլխավոր խմբագիր Հրանտ Դինքին եւ Մալաթիայում «Զիրվե» հրատարակչության երեք աշխատակիցներին, որոնք քրիստոնյա միսիոներներ էին:

Ահաբեկչությունների եւ սպանությունների չբացահայտումը հիմք էր տալիս ենթադրելու, որ «խորքային պետությունն» իրեն գործիք օգտագործում է կազմակերպիչներին, ինչի շնորհիվ վերջիններս հետախուզական կառույցների հետ սերտաճելու հնարավորություն են ստանում, իսկ դա նրանց որոշակի անձեռնմխելիություն է ապահովում թուրքական պետության մեջ: Այլ կերպ, բուն կազմակերպիչներին հովանավորում են անմիջականորեն «խորքային պետության» վերահսկողության տակ գտնվող հետախուզական կառույցները:

Ձերբակալվածներից՝ կապիտան Թեքինը եւ գեներալ Քյուչյուքը

Թերեւս այդ հովանավորությունն էր պատճառը, որ Աբդուլլահ Չաթլըի, Սեդաթ Փեքերի պես մաֆիապետներն ունեին դիվանագիտական անձնագրեր, նաեւ անձեռնմխելիություն: Թեեւ Սուսուրլուքի ավտովթարից սկանդալը մասնակի բացահայտել էր նրանց սերտաճումը պետական գաղտնի ծառայությունների հետ, սակայն Չաթլըի ընդհատակյա կազմակերպությունը՝ գործունեությամբ հանդերձ, առ այսօր առեղծված է մնում:

Թուրքիան ցնցելու առումով Սուսուրլուքին ամենեւին չզիջող մեկ այլ սկանդալ ծագել է հունվարի 22-ի լույս գիշերը, երբ թուրքական անվտանգության ուժերի ահաբեկչության դեմ պայքարի վարչությունը միաժամանակյա գործողություններ է իրականացրել Ստամբուլում, Ադանայում, Իզմիրում, Դյուզջեում, Բիլեջիկում, Մալաթիայում եւ Բուրսայում՝ ձերբակալելով ընդհատակյա հանցագործ ցանցի 33 անդամների:

Տես էջ 8

ԱՅՍՕՐՎԱ ԵՐԵՎԱՆՅԱՆ ՄԱՍԸ

Նախընտրական հիմնադրամները համալրվում են

ԿԸՀ-ն հրապարակել է թեկնածուների նախընտրական հիմնադրամների մուտքերը եւ ծախսերը: Արթուր Բաղդասարյանի հիմնադրամ հենց թեկնածուից եկել է 10 միլիոն դրամի մուտք: Հիմնադրամ մուտք է եղել նաեւ թվով 60 ֆիզիկական անձանց կողմից, մոտ 10 միլիոն դրամի չափով: Այսպիսով, Արթուր Բաղդասարյանի նախընտրական հիմնադրամ արվել է մոտ 20 միլիոնի մուտք: Հիմնադրամների հաշվետվությամբ Արթուր Բաղդասարյանին հաջորդում է ՀՅԴ թեկնածու Վահան Հովհաննիսյանը: Իր նախընտրական հիմնադրամ է մուտք արել 10 միլիոն դրամ: Որեւէ այլ մուտք չի եղել: Սերժ Սարգսյանի հիմնադրամ մուտք է արվել 8 միլիոն 600 հազար դրամ: Այդ գումարից 6 միլիոն 400 հազարը տրամադրել են 13 կազմակերպություն, իսկ մնացած 2 միլիոն 200 հազարը՝ 12 ֆիզիկական անձինք: Արտաշես Գեղամյանի նախընտրական հիմնադրամ եղել է 4 միլիոն դրամի մուտք, որից երկու միլիոնը մուտք է արել թեկնածուն, իսկ մյուս երկուսը՝ տասը ֆիզիկական անձինք: Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի հիմնադրամ կատարվել 1 միլիոն 493 հազար 500 դրամի մուտք, որից 500 հազարը տրամադրել է մեկ իրավաբանական անձ, իսկ մնացած գումարը տրամադրել են 23 ֆիզիկական անձինք: Լեւոն Տեր-Պետրոսյանը անձնական փող իր հիմնադրամում չի ներդրել: Վազգեն Մանուկյանի նախընտրական հիմնադրամում մուտք է եղել երկու ֆիզիկական անձանց կողմից, 130 հազար դրամ: Տիգրան Կարապետյանի նախընտրական հիմնադրամ 2008 թվականին փաստացի մուտք եւ ծախս չեն եղել: Նույնը նաեւ Արամ Հարությունյանի եւ Արման Մելիքյանի հիմնադրամներում:

Այսպիսով, հունվարի 23-ի դրությամբ թեկնածուները ընդհանուր առմամբ ունեն 44 մլն 500 հազար դրամ գումար իրենց նախընտրական քարոզչությունը իրականացնելու համար:

Հայաստանում Իրանի նոր դեսպան՝ նորից «հայկական» ազգանունով

ԱԳՆ մամուլի կենտրոնից հաղորդում են, որ երեկ ՀՀ ԱԳ նախարար Վարդան Օսկանյանին իր հավատարմագրերի կրկնօրինակը հանձնեց Իրանի նորանշանակ դեսպան Սեյեդ Ալի Սաղայանը: Անդրադառնալով հայ-իրանական հարաբերությունների ներկա մակարդակին՝ նախարար Օսկանյանը նշել է, որ Հայաստանը բարձր է գնահատում հայ-իրանական հարաբերությունների զարգացման գործընթացը եւ նպատակադրված է Իրանի հետ առավել ամրապնդել եւ խորացնել երկկողմ հարաբերությունները: Կողմերը երկուստեք նշել են, որ այս առումով մեծ նշանակություն ունեցավ 2007-ի հոկտեմբերին կայացած Իրանի նախագահի այցը Հայաստան, որը նոր խթան էր հայ-իրանական հարաբերությունների զարգացման համար: Հիշեցնենք, որ Իրանի նախորդ դեսպանի ազգանունը Հաղիղյան էր:

Առաքելությունը կհրապարակի իր միջանկյալ զեկույցը

ԿԸՀ նախագահ Գարեգին Ազարյանը ընդունել է ԵԱՀԿ ժողովրդավարական հաստատությունների եւ մարդու իրավունքների գրասենյակի դիտորդական առաքելության ղեկավար, դեսպան Գերտ-Հեյնրիխ Ահրենսին: Դեսպանը ներկայացրել է իրենց առաքելության արդեն իսկ կատարած աշխատանքները: Նա նշել է, որ պատրաստվում է անձամբ այցելել մի շարք ընտրատարածքներ: Գերտ-Հեյնրիխ Ահրենսի խոսքերով, առաքելության առաջին միջանկյալ զեկույցը կհրապարակվի հունվարի 30-ին:

Իսլամական կոնֆերանսը ընդդեմ Ղարաբաղի

Իսլամական կոնֆերանս կազմակերպության խորհրդարանական վեհաժողովի նստաշրջանում Ադրբեջանի Միլլի մեջլիսի պատվիրակությունը բարձրացնելու է ղարաբաղյան հակամարտության հարցը՝ կրկին իսլամական աշխարհի ուշադրությունը բեւեռելով այդ խնդրի վրա, հաղորդում են ադրբեջանական լրատվամիջոցները: Հիշեցնենք, որ պաշտոնական Բաքուն բազմաթիվ անգամներ է այս կազմակերպության ամբիոնը օգտագործել հակահայկական հայտարարություններ անելու համար:

Հայ դիվանագետները մախանե՞նք

«Ազատություն» ռադիոկայանը, հղում անելով արգենտինական լրատվամիջոցներին, հաղորդում է, որ այդ երկրում Հայաստանը ներկայացնող դիվանագետները հայտնվել են 30 երկրների դիվանագետների ցուցակում, որոնց նկատմամբ Արգենտինայի արտգործնախարարությունը քննություն է սկսել ապօրինաբար ավտոմեքենաներ ներկրելու կասկածանքով:

ՀԵՏԵՎՈՂՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԱՐ

Նախագահի թեկնածուների տնտեսական ծրագրերում կարեւորվում է իրագործման ժամանակացույցը

ՆԱԻՐԻ ՄՈՒՐԱԴՅԱՆ

Կիրառական տնտեսագիտության ազգային կենտրոնի խորհրդի նախագահ **Սերգեյ Բագրատյանը** երեկ ներկայացրեց նախագահական թեկնածուներից 4-ի տնտեսական ծրագրերը: Բագրատյանը դրանց մեջ կարեւորել է վերլուծությունների արդիականությունը, իրատեսությունը, ինչպես նաեւ նպատակը:

Հետազոտության առջեւ դրված է իրազեկման ապահովման եւ ժողովրդի կողմնորոշման խնդիրը: Որքանո՞վ են դրանք իրատեսական եւ իրագործելի, ինչքանո՞վ են մեր երկրի համար առաջնահերթ եւ որտե՞ղ նաեւ պետք է նշվի ծրագրերի իրագործման ենթադրյալ ժամանակացույցը: Բագրատյանը նկատում է, որ որեւէ ծրագրում չի տեսնում նշված ժամանակացույցը:

Նախագահի թեկնածու **Սերժ Սարգսյանի** ծրագրում նորարարությունը երկրորդ սերնդի բարեփոխումներն են: Թեկնածուի ծրագրում երկրորդ սերնդի բարեփոխումների ժամանակ պետք է հասարակության պահանջն ավելի մեծ լինի: Այստեղ նշվում է, որ լավագույն պայմաններ կստեղծվեն բիզնեսի եւ ներդրումների համար, ներդրումները եւ ակտիվ բիզնեսը խթանելու նպատակով մեր երկրի մաքսային եւ հարկային համակարգերը պետք է լինեն միջազգայնորեն մրցունակ: Բացի այդ, պետք է որոշակիորեն տեղայնացված լինեն: Երկրում առաջնահերթությունը պետք է տրվի նոր սկսվող բիզնեսի խրախուսմանը: Բագրատյանի կարծիքով, այստեղ պետք է կարողանալ հարկային պարզեցված համակարգով աշխատանքները կազմակերպել, որից հետո միջազգայնորեն մաքսային եւ հարկային մրցունակ օրենսգիրք ունենալը կդառնա օրապահանջ: Իր տնտեսական ծրագրերում Սերժ Սարգսյանը ուշադրության կենտրոնում է պահում նաեւ կառուցվածքային վերափոխումների եւ ենթակառուցվածքային արդիականացման խնդիրը՝ ներդաշնակելով միջնաժամկետ եւ հեռանկարային խնդիրների լուծումը:

Տես էջ 8

«Ինչու եմ ուզում դառնալ Հայաստանի նախագահ»

Հունվարի 23-ի վաղ առավոտից ՀՀ նախագահի թեկնածու Սերժ Սարգսյանը իր քարոզարշավը շարունակեց Սյունիքի մարզում: Սերժ Սարգսյանը նախ հանդիպեց մարզի Սրաշնդրոյան, ապա՝ Անգեղակոթ գյուղի բնակիչների հետ, ներկայացրեց իր նախընտրական ծրագրից գյուղական համայնքների զարգացմանը վերաբերող դրույթները եւ նշեց. «Մեր երկրում քաղաքական զարգացումները պետք է հիմնվեն մարդու արժանապատվության, ազատության, հավասարության երաշխավորման, իրավունքի գերակայության հաստատման, ժողովրդավարության ապահովման սկզբունքների հիման վրա»: Ապա վարչապետը մեկնեց Սիսիան քաղաք, որտեղ կենտրոնական հրապարակում հավաքվածները ծափերով դիմավորեցին նրան: Վերջինս շնորհակալություն հայտնեց իրեն վստահելու համար եւ նշեց. «Հավանաբար կհարցնեք, թե ինչո՞ւ եմ ուզում դառնալ նախագահ», ապա պատասխանեց. «Որովհետեւ ապրելու եմ ավելի լավ Հայաստանում: Ես խոստանում եմ, որ մինչեւ 2012-ը մենք կունենանք ընդամենը 10 % աղքատ բնակչություն, իսկ չքավորություն ընդհանրապես չի լինի»: Անդրադառնալով իր ծրագրին Սերժ Սարգսյանը նշեց, որ այն «ամբողջովին հիմնված է սիրո, փոխադարձ հարգանքի եւ վստահության մթնոլորտ ձեւավորելու ցանկության վրա, որն էլ մեզ բերելու է հաջողության»:

Սիսիանից հետո, թեկնածուն հանդիպեց Շինուհայր գյուղի բնակիչների հետ, խոստացավ եռանդագին աշխատել եւ թեթեւացնել նրանց հոգսերը, եթե իրեն վստահեն եւ իրենց ձայնը տան: Ապա նախագահի թեկնածուն մեկնեց Գորիս, որտեղ ելույթ ունենալով ասաց. «Ինձ համար չափազանց կարեւոր է, թե ինչքան ձայն կստանամ Սյունիքում: Եթե քիչ տոկոս ստանամ, ապա ընտրվելու դեպքում պարզապես ամաչած կլինեմ, ես ձեզ խնդրում եմ, այնպես արեք, որ ձեր երկրի նախագահը բարոյապես ամաչած չլինի»: Սերժ Սարգսյանը ավելացրեց նաեւ, որ Գորիսը զբոսաշրջային կենտրոն դառնալու մեծ ներուժ ունի:

Հաջորդ հանդիպումը Քարահունջ գյուղի բնակիչների հետ էր, որտեղից վարչապետը մեկնեց Քաջարան: Քաջարանցիների հետ հանդիպման ընթացքում նախագահի թեկնածուն բնակիչներին խոստացավ, որ տարիների ընթացքում կուտակված փորձը եւ գիտելիքները ամբողջ ծավալով կծառայեցնի մեր ժողովրդին, ու բոլորին կոչ արեց մինչեւ ընտրությունները մեկ անգամ եւս լսել թեկնածուների խոստումները, մեկ անգամ եւս կշռադատել ու տեսնել՝ ով կարող է ավելի լավ ղեկավարել մեր երկիրը:

Հունվարի 24-ին Սերժ Սարգսյանը Սյունիքի մարզի բնակիչների հետ կհանդիպի Ագարակում, Մեղրիում, Կապանում, հարակից գյուղերում ու կվերադառնա Երեւան:

ՄԱՐԻԵՏԱ ՄԱԿԱՐՅԱՆ,
Սյունիքի մարզ

Քաղաքական նոր «հնարքներ»

Հունվարի 23-ին հայաստանյան թերթերից մեկը արտատպել էր ռուսական ինտերնետային «Զա ռուբեժոմ» պարբերականում լույս տեսած «Հայաստան՝ նախընտրական իրավիճակ» հոդվածը: Ու, քանի որ մեր օրաթերթը մշտապես հետեւում է արտասահմանյան մամուլում Հայաստանին վերաբերող թեմաներին, մենք փորձեցինք գտնել վերոնշյալ նյութը «Զա ռուբեժոմ» պարբերականի ինտերնետային էջում **www.gazetasng.ru**: *Չգտնելով, դիմեցինք կայքի պատասխանատուներին եւ, ի զարմանս մեզ, արձագանքը շատ արագ էր: Ստորեւ ներկայացնում ենք պատասխանը՝ առանց մեկնաբանության:*

«Զա ռուբեժոմ» թերթի կայքէջի խմբագրությունը հաղորդում է, որ «Հայաստան. նախընտրական իրավիճակ» հոդվածը «Ռեֆերի Օղով» ստորագրությամբ լույս է տեսել այս տարվա հունվարի 22-ին բլոգում, որտեղ ընթերցողներն արտահայտում են իրենց անձնական կարծիքը թեմաների ամենալայն սահմանով:

Ո՛չ կայքէջում, ո՛չ էլ տպագրված տարբերակում այս օրերին նյութեր Հայաստանի նախընտրական արշավի վերաբերյալ լույս չեն տեսել:

Հայաստանի ո՛չ մի լրատվական միջոց եւ ո՛չ մի մասնավոր անձ չի դիմել «Զա ռուբեժոմ» թերթի խմբագրությանը՝ մեկնաբանություններ ստանալու համար կամ թույլտվություն, այդ թեմաներով նյութեր տպագրելու համար:

«Զա ռուբեժոմ» կայքէջի գլխավոր խմբագիր
ԴՄԻՏՐԻ ՆԱՍՈՆՈՎ

Հ.Գ. Փաստորեն այս անգամ մեր թերթի երեկվա համարում հրապարակված հոդվածի տրամաբանության մեջ է, այն է՝ կեղծիքի վրա հիմնված քաղաքականություն, ՀՀՇ «տիարքիկների» անճոռնի գործ:

Անխոչընդոտ ճանապարհ ձեռներեցներին

Արթուր Բաղդասարյանի խոստումներից

Անցյալն ու գալիքը ՀՀ նախագահի թեկնածուները տարանջատում են ոչ թե ներկայով, այլ իրենց անձին ձայն տալու եւ նախագահի պաշտոնը շնորհելու հեռանկարով: Նախագահահացուներից յուրաքանչյուրն իր գալով է պայմանավորում հայրենի երկրի հաջողակ, զարգացող, բարեկեցիկ ապագան եւ ճիշտ հակառակ իրողություն դիտարկում իրեն նախագահի պաշտոնում չտեսնելու դեպքում: Նախագահի ՕԵԿ թեկնածուն էլ այդ մոտեցումն ունի եւ վստահ է, որ իր Հայաստանը լինելու է նորը եւ հաջողության ու բարեկեցության չափաբաժինն էլ տալու է յուրաքանչյուրին: Երեկ այս մասին «Անի պլազա» հյուրանոցում Արթուր Բաղդասարյանը խոսեց փոքր եւ միջին ձեռնարկատերերի հետ ու ներկայացրեց իր նախանշած ուղին, որը նախընտրական ծրագրի առանցքն է՝ ռազմավարական 5 ծրագիր: Այն է՝ Հայաստան առանց աղքատության, մատչելի բնակարան յուրաքանչյուրին, մրցունակ եւ զարգացած Հայաստան, վերադարձ հայրենիք: Թեկնածուն պնդում է, որ մտադիր է հարկերի ու հարկատեսակների նվազեցմամբ, մաքսային ծառայությունը հետախուզային իշխանությունից դուրս բերելով, բիզնեսի խոշորացման փոխարեն մանր եւ միջին ձեռնարկատիրությանը զարկ տալով երկիրը զարգացնել: Թեկնածուն գիտի նաեւ ինչ կերպ չի վարվելու՝ չի կրկնելու տեսած սխալները: Օրինակ էլ բերեց. «Կառավարությունը փոքր եւ միջին ձեռնարկատիրության զարգացմանը տրամադրել է 450 միլիոն, այն դեպքում, երբ 170 միլիոն՝ անձնագրերի տպագրմանը եւ 236 միլիոն դրամ էլ նոր պետհամարանիշներ պատվիրելու համար է տրամադրել: Կառավարությունը տեղեկատվական տեխնոլոգիաների ոլորտը տնտեսական գերակայություն է հայտարարում եւ այս տարվա պետբյուջեից հատկացնում է 108 միլիոն դրամ: Հասկանալի է, որ Հայաստանի տեղեկատվական տեխնոլոգիաների առումով տարածաշրջանի առաջատար դառնալու մասին խոսքն ուղղակի թող փչել է, որ կատարվում է այդ բնագավառում»: Ընդհանրացնելով ասելիքը ՀՀ նախագահի թեկնածուն եզրահանգում արեց, որ իշխանության վարած տնտեսական քաղաքականությունը որեւէ ոլորտում չի նպաստում մարդու ստեղծագործ ներուժի դրսեւորմանը եւ երկիրը արտադրողի փոխարեն վերածում է ներմուծողի եւ սպառողի:

Արթուր Բաղդասարյանը գտնում է, որ ՀՀ նախագահի ընտրություններին անխուսափելիորեն կհաջորդեն թանկացումները, որ հետեւել են մեր երկրի բոլոր նախագահական ընտրություններին. «Եթե այսօր հարկային տեսչության պետը, որի վրա դրված է պլան, որ պետք է մուծի, տանում է իր գրպանից փող տալիս, կամ տալիս ասում է՝ դու տար մուծիր, հետո ինձ կբերես այդ փողը հետ կտաս, ապա կբարձրանան այն մաքսային գները, որ ասացի, կբարձրանան, բա ինչ կանեն: Բա որտեղից այն հիմնական մասից տանեն, չէ՞, որ արտոնյալները կարողանան չվճարել», ի պատասխան ձեռնարկատերերից մեկի հարցի, ասաց Արթուր Բաղդասարյանը եւ փաստեց, որ մի քանի տասնյակ տուփ ծխախոտ հայտնաբերելով են պայքարում մաքսանենգության դեմ ու աչք փակում մի քանի տոննա ապրանքի առանց մաքսային վճարի կամ խիստ ցածր վճարով անցկացնելու փաստերի առնչությամբ:

Ի վերջո ներկաներից մեկը թանկացումների առումով անհամաձայնություն հայտնեց ու պատճառաբանեց. «Թանկացումներ չեն լինի, քանի որ փետրվարի 20-ից հետո դուք կլինեք ՀՀ նախագահ»: Խոսքն ուղղված էր Արթուր Բաղդասարյանին:

Ն. Գ.

Արդյունաբերությունն առանց ադամանդագործության «բավականին» աճել է

Հավաստիացրեց առեւտրի եւ տնտեսական զարգացման նախարարը

Անցած տնտեսական տարին ամփոփող մամուլի ասուլիսով երեկ հանդես եկավ առեւտրի եւ տնտեսական զարգացման նախարար Ներսես Երիցյանը: Անդրադառնալով հիմնական մակրոտնտեսական ցուցանիշներին, նա նշեց, որ տնտեսական աճը տպավորիչ է եղել: Ինչ վերաբերում է արդյունաբերությանը, նախարարի հավաստմամբ, այստեղ եւս, եթե բացառենք ադամանդագործությունը, բավականին բարձր՝ 8,8 տոկոս աճ է արձանագրվել: Նա հատկապես առանձնացրեց մեքենասարքավորումների արտադրության աճը՝ մոտ 20 տոկոսով:

Տնտեսության զարգացման ծրագրերի մասին խոսելով, Ներսես Երիցյանը հայտնեց, որ մշակվել են բիզնես միջավայրի բարելավման, տնտեսական զարգացման ամբողջականացման եւ այլ ծրագրեր, որոնցում թվարկված են առաջնահերթությունները՝ հանքարդյունաբերություն, քիմիական արդյունաբերություն, զբոսաշրջություն եւ տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ: Մշակվել են տեղեկատվական տեխնոլոգիաների գերակայությունը ապահովելուն կոչված եւ զբոսաշրջության զարգացման հայեցակարգերը: Ադամանդագործության ոլորտում անկումից դուրս գալու որոշակի հույսեր են կապվում ռուսական «Ալրոսայի» հետ համագործակցության առնչությամբ, բայց նախարարի գնահատմամբ, այստեղ անցում պետք է կատարել դեպի ոսկերչություն:

Պատասխանելով լրագրողների հարցերից մեկին, Ներսես Երիցյանն այն կարծիքը հայտնեց, որ ԱՄՆ տնտեսական անկման պարագայում Հայաստանից արտահանվող հումքային ապրանքների, տվյալ դեպքում՝ մետաղի միջազգային գները մեծ փոփոխություններ չեն կրի: Հանքարդյունաբերությանն առնչվող **«Ազգի»** հարցն այն էր, որ կառավարության կողմից առաջնահերթություն համարվող այս ոլորտի զարգացումն արդյո՞ք չի՞ գնում էքստենսիվ ճանապարհով, երբ արդյունահանվող հանքանյութն է արտահանվում, եւ խնդիր դրված չէ՞ մետաղաձուլարանների ստեղծման եւ մետաղից պատրաստի արտադրանքի ստացման նպատակով: Պատասխանելով հարցին, առեւտրի եւ տնտեսական զարգացման նախարարն ասաց, որ «ամեն ինչ մեկ օրում չի ստեղծվում» (թեեւ շուրջ 9-10 տարի է, ինչ այս ոլորտը սկսել է գործել-Ա.Մ.): Այնուհետեւ Ներսես Երիցյանը հայտնեց, որ այս ոլորտում կան խոշոր ներդրողներ, որոնք ծրագրեր ունեն հանքանյութի պարզ մշակումից անցնելու դրա մաքուր ստացմանը: Միաժամանակ, հանքարդյունաբերության եւ քիմիայի փոխգործակցության տարբերակներ են քննարկվում: Մի խոսքով, նախարարը խոստացավ 6-7 ամսից այս խնդիրների վերաբերյալ ավելի հստակ մանրամասներ հաղորդել:

Նախընտրական ծրագրերի մասին տրված հարցին պատասխանելով, Ներսես Երիցյանը մտահոգություն հայտնեց, որ այնպիսի խոստումները, ինչպիսիք են կրկնապատկել կամ եռապատկել բյուջեն եւ աշխատավարձերը, կարող են բերել բարձր գնաճի, ինչպես նաեւ որոշակի սպասումների, որոնք չիրականանալու դեպքում հիասթափության պատճառ կդառնան: Միաժամանակ նախարարը նշեց, որ նախընտրական ծրագրերում ինքը գործողություններ չի տեսնում, բայց ավելացրեց, որ «երեւի նախընտրական ծրագրերն այդպիսին էլ պետք է լինեն»:

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակության ԺԸ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010 Հանրապետության 47
ֆաքս 374 10 562863
e-mail: azg@azg.am
azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխավոր խմբագիր
ՀԱԿՈԲ ԱՎԵՏԻՔՅԱՆ /հեռ 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲՅԱՆ /հեռ 529221
Հաշվապահություն (գովազդ) /հեռ 562960
Լրագրողների սենյակ /հեռ 581841
Համակարգչային բաժին /հեռ 582483
Շաբաթական յավելված
/հեռ 529353
Հանձնվել է տպագրության
«Ազգ» թերթի
Թերթի նյութերի ամբողջական թէ մասնակի արտատպումները տպագիր մամուլի միջոցով կամ ռադիոհեռուստատեսությամբ առանց խմբագրության գրավոր համաձայնության խստիվ արգելվում են համաձայն ՀՀ հեղինակային իրավունքի մասին օրենքի
Նյութերը չեն գրախոսվում ու չեն վերադարձվում
Գ տառով յոդվածները գովազդային են, որոնց բովանդակության համար խմբագրությունը պատասխանատվություն չի կրում:
"AZG" Daily NEWSPAPER
Editor-in-chief
H.AVEDIKIAN / phone: 374 10 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 0010

Վիրավորանք. «Սուտասան»: Պատասխան. «Դու ես»

Նախագահացուներից ամեն մեկն իր իրականությունն ունի

Նախագահական սրտասվող ընտրությունները ցույց կտվորեցնեն ոչ միայն չզարմանալ, ոչնչի նկատմամբ հիացմունք կամ հակառակ զգացմունքի դրսեւորումներ չցուցաբերել, այլեւ տեսնել զավեշտի հասնող այն իրողությունը, որ փորձում են ներկայացնել թեկնածուները: Ուղղակի անհավատալի կարծատեսությամբ այնպիսի որակումներ, հայտարարություններ եւ իրականությունից կտրված կանխատեսումներ են անում, որ ակամա սկսում ես կասկածել, թե գուցե գալու են երկնային արդարության ժամանակներ, մանանա ու առնվազն անվճար հաց է թափվելու գլխներիս, երկրի ղեկավար անձինք էլ պարեկարգվող երեւանի փողոցներում հետիոտն են ման գալու՝ վայելելով ժողովրդականության ընձեռած զբոսանքի անվտանգ հաճույքը:

Մի ռոմբ: Դժնսաւ նման բան չի լինի ոչ միայն մոտ ապագայում, այլեւ դեռ մի երկար ժամանակ էլ մոլորակի բնակչությունը մեզ հետ երազանքներում կարող է հասու լինել նման իրականության:

Ինչեւէ, թեկնածուների ներկայացրածը միայն անհրաժեշտությամբ չէ, որ նմանություններ գտնելու զուգահեռներ է ստեղծում: Մեզանից շատերը կհիշեն քանիցս ժամանակին վերջին ժամանակ անընդհատ կրկնվող մոտեցումը՝ որեւէ առաջարկի պատասխանը լինում էր՝ դու ես: Մեր նախագահացուները ոչ մի բանով չեն տարբերվում այդ իրողությունների մոտեցումներից: Եվ, քանի որ գրեթե բոլորը մյուսների հասցեին «սեւ» հարվածություն իրականացնելու նյութ ունեն, մնում է սպասել, թե երբ նախագահական ընտրություններին որպես թեկնածու մասնակից լինելու սարիֆային շենքից կհասնեն նախընտրական հարաչավորում հնչող հայտարարությունները:

Հենց նախորդ օրը Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի՝ միակ զոհի դերում հանդես գալու ցանկությանն ու, սեփական հաղթությունն հռչակողների գնահատմամբ, տասնյակ հազարների հասնող համախմբման ունկնդիր լինելով կարելի էր կարծել, թե ի լուր հայության ԼՏՊ-ն մեղսակցական է ներկայացնում: Ընդ որում, խոստովանության մասին խոսք անգամ լինել չի կարող: Թերեւս համար տարբերակ է հիմա կանգնել ու ներողություն խնդրել արած-չարածի համար, մինչդեռ իմաստուն մեկն ասում էր, թե ժամանակին պետք է մտածել այնպես վարվելու մասին, որ հետոն ներողությունը չլինի:

Այնն դեպքում, ընտրական գործընթացի ֆավորիտ ներկայացվող Սերժ Սարգսյանն էլ իրականության մասուցումը 7-8 տարի առաջվա հետ համեմատության մեջ է կարեւորում ու ընդգծում արդար-ազատ ընտրությունների անցկացման կարեւորությունը: Բայց դե Կովկասը մնում է Կովկաս, ու դիտորդական առաքելությունների եւ միջազգային կառույցների խորհրդատվական ընտրություններին տված «ժողովրդավարական չափանիշներին լայնորեն համապատասխան» գնահատականը դեռ հարգական է թողել, թե չհամապատասխանելը հատկապես ընտրական գործընթացի որ հատվածին է վերաբերում:

Որ «ժառանգությունը» իր տեղերն ընտրական հանձնաժողովներում առաջարկել է Վազգեն Մանուկյանին եւ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանին, առողջ մոտեցում է, բայց որ դրանից ներկայացել է եւս մեկ նախագահացու՝ Տիգրան Կարապետյանը, էլի մեր քաղի ծանրակշռ վեճերի հիբողությունների ոլորտից է: Ի դեպ, անհրաժեշտության իր յուրօրինակ բաժինն էլ Տիգրան Կարապետյանն ունի, որի համոզմամբ թերեւս Հայաստանն էլ ԱՄՆ հեռուստաընկերության եթերից չի տարբերվում, որ ժամին միացնես՝ Կարապետյանն է խոսում:

Մյուս կողմից, չկողմնորոշված «ժառանգությունն» էլ ենթադրելու տեղիք է տալիս, թե Րաֆֆի Հովհաննիսյանը սրտասում է համար մահի: Ի դեպ, նման վերաբերմունքը միայն «ժառանգությանը» չէ հասուկ: Որեւէ թեկնածուի կողմն անցնելու որոշում ընդունելու դժվարությունը լուծելու, կամ էլ հասակին շատ մոտ գործելու է դրդել շատերին՝ փոքրաթերթին, գործատերերին եւ վերջապես որոշ չինովնիկների:

Անորոշության մեկ այլ նավակում էլ ընտրական գործընթացներում հանդես է գալիս նաեւ Դաշնակցությունը: ՀՅԴ-ն կարծես ոչ մի կերպ չի կարողանում որոշել, թե իշխանական պայքարում որ ճամբարում հանդես գա կամ որտեղ ավելի տեղին ու տրամաբանական կինչեն իշխանական կոալիցիայի անդամ ՀՅԴ-ի ինքնադատությունները: Դավրաճեսական Արծեն Աբոյանի հետ իշխանական Դաշնակցության ընդդիմադիր ինքնադատությունների անհամատեղելիության մասին խոսքերին չհամաձայնելն ուղղակի ողջերեսություն կլինի, թեեւ չպետք է մոռանալ, որ ամենից առաջ Աբոյանը արտահայտելու կարողություններն է ծախսել, ինչն էլ ժամանակ առ ժամանակ օգտագործվում է:

Ինչ վերաբերում է Արթուր Բաղդասարյանին եւ «Օրինաց երկիր» կուսակցությանը, ապա նախկին իշխանական, ներկա ընդդիմադիր նախագահացուի մոտ փոփոխություն չի նկատվում, դողդողը դեռեւ հասուկ է նրան: Եվ եթե հաշվի առնենք, որ Բաղդասարյանի՝ ԱԺ նախագահի պաշտոնից հեռանալուց հետո շատերն էլ հեռացան ՕԵԿ-ից, ուրեմն գոնե այս անգամ ով հանդես է գալիս որպես ՕԵԿ-ական, էլի պես էլ կա: Այնն դեպքում, երկնային մանանան էլ Բաղդասարյանի խոստումներում մեծ կշիռ ունեցող խաղրեղեն է:

Ինչպես ասում են՝ վերջը լավ լինի:

Ա. ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

«Ստուգելու ենք նաեւ ծավալները, այլապես ստվերը չենք բացահայտի»

Ասաց հարկային ծառայության պետը

Հարկային պետական ծառայության գլխավոր խնդիրը 2008-ին հաշվառման ներին արդյունքի նկատմամբ հարկային եկամուտների աճ ապահովելն է: Այս մասին երեկ հրավիրած մամուլի ասուլիսի ժամանակ ասաց ծառայության պետ Վահրամ Բարսեղյանը: Նա նաեւ ամփոփեց 2007 թվականը, տեղեկացնելով, որ ծառայության կողմից պետական բյուջե է մուտքագրվել ավելի քան 284 մլրդ դրամ, ինչը մոտ 65 մլրդ դրամով ավելի է նախորդ տարվա հարկային մուտքերի համեմատ: Սոցվճարների մասով մուտքերը նույնպես էապես՝ 3,7 մլրդ դրամով բարձր են եղել նախորդ տարվա ցուցանիշից: Առանձին հարկատեսակների առումով նույնպես հավաքման աճ է արձանագրվել: Բացառությամբ ակցիզային հարկի, որտեղ, Վահրամ Բարսեղյանի խոսքերով, «խնդիրներ կան՝ սկսած ներմուծումից մինչեւ սպառում»:

Պարզեցված հարկի մասին տված հարցին պատասխանելով, հարկային ծառայության պետը նշեց, որ այն տրամաբանությունն է ստեղծվել, կարծես պարզեցված հարկը վերացել է: Սակայն պարզեցված հարկը մնացել է եւ կգործի այն ընկերությունների համար, որոնց շրջանառությունը համապատասխանում է այդ հարկատեսակից օգտվելու շեմին: Մինչդեռ պարզեցված հարկի ստեղծման պահից՝ 2000-ից մինչեւ 2006 թվականը, նրանից ավելի շատ օգտվել են խոշոր ընկերությունները՝ ներմուծողներն ու արտադրողները: Նրանք այդ հարկատեսակի դաշտում գործող իրենց դուստր ընկերությունների միջոցով գումարներ էին դուրս գրում եւ խուսափում հարկեր վճարելուց: Վահրամ Բարսեղյանը ներկայացրեց նաեւ իր ասածը հաստատող փաստեր: Պարզեցված հարկի ընդունումից հետո այս դաշտում գրանցվող կազմակերպությունների թիվը 6 տարվա ընթացքում աճել է 13 անգամ եւ հասել 26,3 հազարի, իսկ մուտքերն ավելացել են ընդամենը 2 անգամ:

Որ հարկային եկամուտները չեն ավելանում փոքր բիզնեսի հաշվին, ըստ Վահրամ Բարսեղյանի, երեւում է հետեւյալ տվյալներից՝ մոտ 120 հազար գործող կազմակերպություններից բյուջեի մուտքերի 70 տոկոսն ապահովում են 270 կազմակերպություններ: 700 կազմակերպություններ ապահովում են այդ մուտքերի 80 տոկոսը, իսկ 2000 կազմակերպություններ՝ շուրջ 90 տոկոսը:

Առավել մանրամասն անդրադարձ կատարվեց ստուգումների թեմային: Հարկային ծառայության պետը հայտնեց, որ անցյալ տարի 30 տոկոսով նվազել է ստուգումների թիվը, բայց 50 տոկոսով ավելացել են դրանցից գանձվող գումարները: Ըստ նրա, ստուգումների մասով որակական խնդիր է դրվել:

«Ազգի» այն հարցին, թե ինչպիսին են մի շարք խոշոր ընկերություններում անցյալ տարվա վերջին իրականացված ստուգումների արդյունքները, Վահրամ Բարսեղյանը պատասխանեց, որ 20 խոշոր ընկերություններում կատարված ստուգումների արդյունքներն առաջիկայում կտրամադրվեն: Նա հայտնեց, որ, օրինակ, «Բջնիում» ստուգումների արդյունքում, ներդրված տուգանքները, գանձվելու է 3 մլրդ դրամ, «Դիլիջան Ֆուդվայում»՝ 300 մլն դրամ: Հարկային ծառայության պետը պարզաբանումներ տալով ստուգումների անցկացման մասին, ասաց, որ ստուգվում են երբ հիմնական ցուցանիշները՝ գներ, ծախսեր եւ ծավալներ: Շատ հաճախ հաշվապահական փաստաթղթերում ամեն ինչ նորմալ է լինում, բայց երբ ուսումնասիրվում են ծավալները, զգալի անհամապատասխանություն է հայտնաբերվում: Օրինակ՝ հանքային ջրի արտադրողների առումով օրենքով պահանջվում է, որ ջրաչափ պետք է տեղադրված լինի արտադրողի մոտ, ինչը բացակայում է: «Ով ինչ ծավալ է օգտագործել, դրա դիմաց պետք է վճարի: Մենք ստուգելու ենք ծավալները, այլապես ստվերը երբեք չենք բացահայտի», ընդգծեց Վահրամ Բարսեղյանը:

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

Այսօր

- Ժամը 11.00-ին «Արմենիա-Մարիոթ» հյուրանոցի «Տիգրան Մեծ» դահլիճում տեղի կունենա ընտրական գործընթացների մասին ուսուցողական ֆիլմի ցուցադրում: Ֆիլմը կներկայացնի ԵՄՀԿ երեւանյան գրասենյակի ղեկավար, դեսպան Սերգեյ Կապինոսը:
- Նույն ժամին իրացման գոտու բնակիչները հերթական բողոքի ցույցն են կազմակերպելու կառավարության շենքի մոտ:
- Ժամը 11.00-ին «Ուրբաթ» ակումբի հյուրը կլինի «Դեղին Հայք» բարեգործական հիմնադրամի գործադիր տնօրեն Սեւան Կարաևյանը:
- Ժամը 12.00-ին ֆինանսների եւ էկոնոմիկայի նախարարության նիստերի դահլիճում (Մելիք-Ադամյան 1) նախարար Վարդան Խաչատրյանը հանդես կգա նախարարության 2007-ի գործունեության ամփոփ հաշվետվությամբ:
- Նույն ժամին «Փաստարկ» ակումբում կհյուրընկալվի ՀՀ նախագահի թեկնածու, «Ազգային համաձայնություն» կուսակցության ղեկավար Արամ Հարությունյանը:
- Ժամը 12.00-ին Ֆուտբոլի ֆեդերացիայի շենքում տեղի կունենա Ռուբեն Հայրապետյանի մամուլի ասուլիսը:
- Ժամը 13.00-ին «Հայելի» ակումբի հյուրերը կլինեն «Ժառանգություն» կուսակցության ներկայացուցիչներ Հովսեփ Խուրշուդյանը եւ Զարուհի Բոստանջյանը:
- Ժամը 13.30-ին ԵՊՀ գիտխորհրդի դահլիճում տեղի կունենա հանդիպում ՀՀ ԶՈՒ գլխավոր շտաբի պետ Սեյրան Օհանյանի հետ:
- Ժամը 14.00-ին ՄԱԱ-ում տեղի կունենա հանդիպում Հայ-եվրոպական տնտեսական քաղաքականության եւ իրավական խորհրդատվության կենտրոնի հայաստանյան տնօրեն Տիգրան Ջրբաշյանի հետ: Թեման՝ տնտեսության գլոբալ անկումը եւ Հայաստանը:

Կեղծված դիպլոմներով քաղծառայության համակարգ չեք կարող մտնել

Պետական ապարատում ավելի գրավիչ են «փողաշատ» ոլորտները

Քաղաքացիական ծառայողների թվաքանակն ավելի կտեսանա եւ քաղծառայողներն ավելի կշատանան պետական աշխատակազմում, մասնավորապես Վերահսկիչ պալատում, ինչպես նաեւ աշխատանքի եւ սոցիալական հարցերի նախարարության կազմում ընդգրկված նախկին սոցհիմնադրամում: Երեկ այս մասին հայտնեց հանրապետության քաղաքացիական ծառայության խորհրդի նախագահ Մանվել Բաղդալյանը:

Քաղաքացիական ծառայության թափուր պաշտոնի համար անցած տարի հայտարարվել է 1357 մրցույթ, որից կայացել է 1102-ը: Իսկ քաղծառայության համակարգի ներդրման վեց տարիների ընթացքում խորհուրդը հայտարարել է մոտ 35 հազար թափուր պաշտոնների համար մրցույթ՝ պետական ապարատի 7 հազար 509 պաշտոնների համար:

Պետական համակարգի համար աշխատակիցներ ընտրող խորհրդի նախագահը նշեց, որ պետական աշխատակիցների պաշտպանվածության մասին հոգալը եւս իրենց խորհրդի պարտականության տիրույթում է: Մանվել Բաղդալյանի խոսքով, եթե նախկինում նախարարությունների, տարբեր պետական գերատեսչությունների ղեկավարների փոփոխմամբ տուժում էին պետական աշխատողները, շատ դեպքերում բավական պատրաստված եւ բանիմաց, այսօր այդ խնդիրը չկա. «Քաղաքական ուժերի հարաբերակցության փոփոխությունը մասնագիտական աշխատակազմի փոփոխման չի հանգեցնում: Այսինքն, համակարգի աշխատողները շարունակում են պաշտոնավարել, ինչը բխում է եւ օրենքից, եւ տրամաբանությունից»: «Հենց այնպես ոչ մի պաշտոնյա չի կարող քաղծառայողին աշխատանքից ազատել: Դրա համար հարկավոր է քաղծառայության խորհրդի որոշումը: Նախկինում խորհրդին միջնորդություններ շատ էին լինում, բայց հիմա նվազել են», հավելեց խորհրդի նախագահը:

Շատ հունս մեր հասարակության ներկայացուցիչները պետական համակարգում աշխատելու մեծ նպատակին հասնելու են գնում կեղծված դիպլոմներով: Մանվել Բաղդալյանն տեղեկացրեց, որ քաղծառայության գոյության 6 տարիների ընթացքում իրենք բացահայտել են կեղծված դիպլոմներով պետական համակարգ թափանցելու ցանկություն ունեցող մոտ 60 կեղծարարների եւ հետեւողական են լինելու, որպեսզի նման դեպքերն այսուհետեւ էլ բացահայտվեն: Մանվել Բաղդալյանի խոսքով, հիմնականում դիմողները ներկայացնում են Ռուսաստանի Դաշնության բուհական համակարգի դիպլոմ, բայց իրենց հարցմամբ պարզվում է, որ նման մարդ այնտեղ չի ուսանել: Ուշագրավ է, որ կեղծած դիպլոմներով քաղաքացիական ծառայություն անցնելու ցանկություն ունեցողների համար գրավիչ է եղել բնապահպանության նախարարությունը: Քաղծառայության խորհրդի ղեկավարը նշեց, որ կեղծարարները ոչ միայն զրկվել են աշխատանքից, այլեւ նրանցով զբաղվել են իրավապահները:

«Ազգի» հարցին, թե պետական համակարգի հատկապես ո՞ր աշխատատեղերն են գրավիչ եւ ո՞րոնց համար են ավելի հաճախ դիմում, Մանվել Բաղդալյանը պատասխանեց, որ ամենամեծ մասնակցությունը լինում է կրտսեր պաշտոնների խմբի համար, որտեղ շատ մեծ պահանջներ չեն ներկայացվում, աշխատանքային՝ պարտադիր չէ փորձառության հանգամանքը: Ինչ վերաբերում է ոլորտների հետաքրքրությանը, ապա քաղծառայության խորհրդի նախագահը նշեց. «Ես միշտ ասել եմ՝ որ մարզի կամ պաշտոնի մեջ կան վերահսկողություն, լիցենզավորում, սերտիֆիկացում, տեսչություն, որտեղ կան այդ բառերը, մասնակցության ամենաշատ ցուցանիշներն են գրանցվել»: Այսինքն, այն պաշտոններն են գրավիչ, որտեղ փողը շատ է: Լրագրողներիս այս ակնարկին համաձայնում է ակումբի հյուրը:

Քաղաքացիական ծառայության խորհուրդը, նախագահի հավաստմամբ, թափանցիկ է որակական նոր փուլ, որն ուղղված է համակարգի ռազմավարության ծրագրմանը, կատարելագործմանը. «Պետք է կարողանանք հավասար եւ մատչելի պայմաններ ապահովել բոլոր նրանց համար, ովքեր ցանկություն ունեն պետական համակարգում աշխատելու եւ, իհարկե, համապատասխանում են պահանջվող պայմաններին»:

[illegible] ԳԵՎՈՐԳՅԱՆ

ԱԶԳ

Սփյուռքյան մամուլ

Բարոյական դրամագլուխի վաճառքը սկսած է

ԵՐՈՒԱՆԴ ԱԶԱՏԵԱՆ

Նոյեմբերի 6-ին, ինչպես հայտնի է մեր ընթերցողներին, Երեւանում տեղի ունեցավ ՀՅԴ-ՌԱԿ համաժողով, որի ավարտին մասնակիցները ընդունեցին համատեղ հայտարարություն, որը տեղեկացնում էր, որ Հայ դատի հետապնդման եւ հարակից մի քանի հարցերում զույգ կազմակերպությունները ուզում են սերտորեն համագործակցել միմյանց հետ, ինչը դրական կլիներ անշուշտ, եթե ուղղված չլիներ նույն ոլորտում աշխուժորեն գործող հայկական այլ կազմակերպությունների դեմ: Օրին, մեր թերթը մանրամասն անդրադարձել է այդ անընդունելի դիրքորոշմանը: Պարզվում է, որ նման համագործակցությունը անընդունելի է ՌԱԿ սփյուռքի ավանդապաշտ օղակների համար եւս, ինչի մասին է վկայում ՌԱԿ-ի վերջին 30-40 տարիների վաստակավոր գործիչներից Ե. Ազատյանի ստորեւ լույս տեսնող հոդվածը, որը հրապարակվել է ՌԱԿ Բոստոնի օրգան «Արմինըըն միռըր սփեքթեյթըր» եւ Մոնրեալի «Ապագայ» թերթերում:

Չբաւէին կարծէք կուսակցապետական կալուածներու վաճառքն ու խոտումները՝ այժմ կարգը եկած կը թուի ըլլալ կուսակցութեան բարոյական դրամագլուխի շահագործման: Բարոյական այդ դրամագլուխը, որ կերտուած էր մեր եւ նախորդ սերունդներու արեան ու քրտինքի հաշւոյն, այսօր այդքան հրապարակային աճուրդի հանուած է կարգ մը պատեհապաշտներու կողմէ, որոնք ներթափանցած են կուսակցական շարքերէն ներս՝ արտաքին եւ անուղիղ միջոցներով եւ կը յաւակնին տէրը դառնալ այդ պատմութեան ու ժառանգութեան, որոնք տասնամեակներու ընթացքին կերտուած էին Թէքէեաններու, Տամատեաններու, Եկարեաններու ու Զօհրաբեաններու անհուն ճիգերով ու զոհաբերութիւններով եւ ապա՝ դժուար ժամանակներու մէջ, եւ վտանգաւոր պայմաններու ներքեւ, պահպանուած ու հարստացուած էին Բարունակ Թովմասեաններու, Գերսամ Ահարոնեաններու, Հրաչեայ Սեդրակեաններու եւ Յակոբ Դաւիթեաններու սերունդին կողմէ ու ժառանգուած մեզի՝ մեր սերունդին անաղարտ հայրենասիրութեամբ ու գաղափարական վսեմ նուիրումով:

Մեր սերունդը բախտաւորութիւնը ունեցաւ ողջունելու մեր հայրենիքի նոր անկախութեան արշալոյսը եւ այդ ազնուագոյն ժառանգութիւնը նուիրաբերեց Հայաստանի ժողովրդավարութեան խորանին:

Ռամկավար Ազատական կուսակցութիւնը սփիւռքեան իր 70-ամեայ առաքելութիւնն ու փորձառութիւնը փոխադրեց հայրենիք՝ իրբեւ սերմնացու նորանկախ ժողովրդավարութեան այգիին:

Դժբախտաբար այսօր այդ ժառանգութիւնը անազնիւ նախաձեռնողներու կողմէ դրուած է քաղաքական սակարանի վրայ, անտեսելով յաջորդական սերունդներու վաստակն ու վարկը:

Կալիֆորնիայէն մինչեւ Պէյրութ ու Պէյրութէն Երեւան կուսակցապետական կալուածներն ու նիւթական դրամագլուխներ անբարեխիղճ կերպով կողոպտուած եւ իւրացուած են արտաքին կերպով կուսակցութեան շարքերէն ներս սողոսկած բախտախնդիրներու կողմէ, որոնք ոչ ոքի նկատմամբ հաշուետուութիւն կը ցուցաբերեն, արհամարհելով աշխարհատարած շարքերը այս պատմական կազմակերպութեան:

Հիմա ալ հերթը հասած է կուսակցութեան բարոյական ու քաղաքական դրամագլուխին: Այդ դրամագլուխը սփիւռքի մէջ իրագործուած եւ արժանաւորապէս հայրենիք փոխադրուած էր Կէօնեաններու, Աւետիսեաններու, Արզումանեաններու, Միրզախանեաններու եւ այլոց ջանքերով, իսկ այսօր ան վաճառքի հանուած է կարգ մը շահատակներու կողմէ:

Արդարեւ, անցնող տարուան Նոյեմբեր 6-ին անակնկալ հաղորդագրութիւն մը հրապարակուեցաւ Երեւանի մէջ, յայտնելով, թէ Հայ Յեղափոխական Դաշնակցութիւնն ու Ռամկավար Ազատական կուսակցութիւնը համաձայնած եւ բոլոր անկախ հարցերը լուծած էին: Այդ հաղորդագրութեան կցուած էին ճոխ լուսանկարներ, ուր բազմաթիւ անծանօթներ ու ՌԱԿ-ի շարքերու կարգ մը լուսանցքային դէմքեր համախմբուած էին Երեւանի մէջ, գաղտնի աղբիւրներէ հայթայթուած զբօսաշրջիկային գումարներով՝ սակարանի վրայ դնելու ՌԱԿ-ի տասնամեակներու ժառանգութիւնը:

Բնականաբար այնտեղ համախմբուած զբօսաշրջիկները ոչ ոք կը ներկայացնէին՝ բացի իրենց անձերէն, եւ ՌԱԿ-ի օրինաւոր շարքերը զարհուրանքով նկատեցին, թէ այդ խաժամուժը հաւաքուած էր Երեւան Դաշնակցութեան վաճառելու կուսակցութեան վարկն ու քաղաքական դրամագլուխը:

Ռամկավար Ազատական կուսակցութեան օրինաւոր շարքերը սկսան զարմանքով հարց տալ, թէ ինչ բան փոխուած էր, որ ՌԱԿ-ի անունով գործող կարգ մը բախտախնդիրներ երթային եւ իյնային Դաշնակցութեան գիրկը. արդարեւ, ոչինչ: Այնքան ատեն, որ ՌԱԿ-ի օրինաւոր ղեկավարութիւնը ամուր կառչած կը մնար իր աւանդական սկզբունքներուն, ոչ մէկ գովասանք ստացած էր Դաշնակցութեան Բիւրոյէն: Միայն բարեմիտներ կրնան չկասկածիլ, թէ ինչո՞ւ Դաշնակցութեան բիւրօն սկսած է մեղրածորան շողոմանքի՝ ՌԱԿ-ի նկատմամբ, որովհետեւ ան յաջողած է անկասկած բարեմիտներու խմբակը ծուղակը ձգել եւ ծառայեցնել իր մենաշնորհական քաղաքականութեան:

Փորձենք հասկնալ այն պատճառները, որոնք կրնան ետին կանգնած ըլլալ այս հապճեպ գրեթէ փախուստական հաւաքին եւ անկէ բխած հաղորդագրութեան.

ա. Դաշնակցութիւնը յաւակնութիւններ ունի վերստին տիրանալու Հայաստանի իշխանութեան, ինչպէս ըրած էր 1919-ին, մեր հայրենիքի առաջին անկախութիւնը առաջնորդելով կործանման--«Մեր հին ընկերը՝ մեր նոր նախագահը» կարգախօսը ցոյց կու տայ, թէ Դաշնակցութեան վարքագիծին մէջ ոչ մէկ փոփոխութիւն կատարուած է, ընկերվարական դաւանանքով ըստ պարագային տեղական պատեհապաշտ գործելակերպով յեղափոխական միեւնոյն կազմակերպութիւնն է, որ դժուարութիւն ունի պատշաճելու արդի ժամանակներուն:

Այսպէս, նախագահական իր յաւակնութիւններով Դաշնակցութիւնը կարիքն ունի ցոյց տալու, թէ համայն սփիւռքը իր գրպանին մէջ է, եւ այդ ախորժակներով կը հրաւիրէ զբօսաշրջիկներու խումբ մը, անյայտ աղբիւրներէ ապահովելով անոնց կեցութեան ու ճանապարհածախսը, միաժամանակ յայտարարելու, թէ աւանդաբար իրարու հակառակորդ եւ մրցակից կազմակերպութիւններ միացած են՝ ընելու համար ինչ. զօրակցելու Դաշնակցութեան քաղաքական յաւակնութեանց, մինչ անդին ոչ մէկ անկախ հարց գտած է իր լուծումը՝ երաշխաւորելու համար նման մերձեցում մը: Այդ հաւաքի լուսանցքին վրայ, վաւերական հացկատակ մը, իր ոգեւորութեան մէջ այնքան առաջ գացած է՝ յայտարարելու համար, թէ ՌԱԿ-ը կրնայ նաեւ թիկունք կանգնիլ Դաշնակցութեան նախագահական թեկնածուին: ՌԱԿ-ի ոչ մէկ համագումարին նման որոշում մը կայացած է եւ ոեւէ բարեխիղճ ռամկավար պիտի չկանգնէր այդ անպատասխանատու արարքին ետին:

բ.- Այս անվաւեր հաւաքով եւ անպատասխանատու յայտարարութիւններով կը պղտորի նաեւ ուրիշ բնագաւառ մը: Արդարեւ, Դաշնակցութեան Հայ դատի յանձնախումբն ու Ամերիկայի Հայկական Համագումարը լոբբիստական միեւնոյն առաքելութեան լծուած են քաղաքական միեւնոյն շրջանակներու մէջ, երբեմն խաչաձեւելով իրար: Հետեւաբար, դաշնակ ղեկավարութիւնը ՌԱԿ-ի այդ անպատասխանատու խմբակը իր գրպանին մէջ ցոյց տալով կը փորձէ մեկուսացնել Հայկական Համագումարը: Բարեբախտաբար ռամկավար օրգաններ, յատկապէս Հիւսիսային Ամերիկայի մէջ, չեն մտած նման յանձնառութեան մը տակ, հետեւաբար Դաշնակցութիւնը, բացի այդ անաշխոյժ խմբակէն, ոչ ոք ունի իր գրպանին մէջ: Մասնաւորելով խօսքը ՌԱԿ-ի Արեւելեան շրջանակին, տեղւոյն ղեկավարութիւնը ամբողջական գործակցութեան մէջ է Հայկական Համագումարին հետ:

գ.-Ամէնէն լուրջ տարակարծութիւնը, որ կը հակադրէ ՌԱԿ-ն ու ՀՅԴ-ին, Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ բաժանումն է, ուր ոչ մէկ յառաջդիմութիւն արձանագրուած է ցարդ: ՀՅԴ-ի ղեկավարները, երբ լորձնաշուրթ կը փառաբանեն ազգային միասնականութիւնը, միւս կողմէ ամուր կերպով իրենց ճանկին ներքեւ կը շարունակեն պահել Անթիլիասի կաթողիկոսութիւնն ու անոր ենթակայ եկեղեցիները:

ՌԱԿ-ի անունով գործողներու այս խմբակը գացած է ողջագուրուելու ճիշդ այն դաշնակցական ղեկավարներուն հետ, որոնք ոգի ի բռին աշխատեցան Ս. Էջմիածնի անունն ու հեղինակութիւնը, իբրեւ Հայ եկեղեցւոյ կեդրոն, զանց առնելու Հայաստանի նոր Սահմանադրութեան մէջ:

Եթէ ՌԱԿ-ի ամբողջ անդամակցութիւնը յանձնառու դարձած ըլլար այս տխուր արարքին՝ մեծ հարուած մը հասցուած պիտի ըլլար Մայր Աթոռի հեղինակութեան: Բարեբախտաբար բացի քանի մը պախարակելիներէն, ոչ մէկ ռամկավար կը բաժնէ այս դաւաճան կեցուածքը: ՌԱԿ-ի շարքերը միահամուռ կերպով կողքին կը կանգնին Մայր Աթոռի գերագահութեան սկզբունքին ու զզուանքով կը դատապարտեն Ս. Էջմիածնի վարկը վաճառքի հանող այս խմբակը:

Պէտք է իմանան Դաշնակցութիւնը եւ Անթիլիասի իշխանաւորները, թէ կուսակցութեան սկզբունքները վաճառքի հանող անհատները ամբողջութեամբ խզուած են շարքերէն եւ կուսակցութեան աւանդութիւններէն եւ միայն կը ներկայացնեն իրենց անձերը:

Շատ հետաքրքրական պարագայ մըն է նաեւ այն, որ դաշնակ ղեկավարութիւնը փորձած է այս քաղաքական դաշին մասնակից դարձնել նաեւ Հնչակեան ղեկավարութիւնը: Սակայն, ի պատիւ հնչակեան ղեկավարութեան պէտք է ընդգծել, որ ան ցուցաբերած է արտակարգ քաղաքական հասունութիւն՝ մերժելով մասնակցիլ այն հաւաքին՝ նախագահի ընտրութեան նախօրէին եւ խուսափիլ Դաշնակցութեան լարած ծուղակէն:

Իսկ ՌԱԿ-ի անունը շահագործողները ամբողջութեամբ կորսնցուցած են իրենց հեղինակութիւնը կուսակցութեան շարքերուն մէջ եւ ափ առած են Դաշնակցութեան դուռը վարկի մուրացկանութեամբ: Սակայն, հակառակորդին շողոմանքը ոչ մէկ նշանակութիւն ունի ՌԱԿ-ի շարքերուն եւ աւանդական ղեկավարութեան համար: Վարկ շահելու միակ կերպը կուսակցութեան ի շահ դրական գործ մը կատարելու մէջ կը կայանայ:

դ.- Երեւանի այս անակնկալ հաւաքը կայացած է ազգային միասնականութեան լոզունգներով, մինչդեռ անոնք, որ այնտեղ բարբառած են ՌԱԿ-ի անունով այն մարդիկն են, որ պառակտած են նոյնինքն ՌԱԿ-ի շարքերը, խմբաւորումներն ու շարքերը իրար դէմ հանելով, թուղթի վրայ բաժան-բաժան ընելով շրջանակները եւ անվաւեր ու արտաքին տնօրինումներ կայացնելով վաւեր ու հեղինակութիւն ունեցող կուսակցական ղեկավարներու նկատմամբ:

Եթէ միասնականութիւնը իրապէս բաղձալի նպատակ մըն էր, նախ բարի ըլլային այդ միասնականութիւնը ստեղծել կուսակցական շարքերէն ներս, որպէսզի կարենային զանգուած մը եւ կազմակերպութիւն մը ունենալ իրենց արտաքին յանձնառութեանց մէջ: Այլապէս մեկուսացած կը մնան իրենք զիրենք կուսակցական շարքերէն:

Բնականաբար պիտի գայ ժամանակը, երբ այս անխոհեմ արկածախնդրութեան պատասխանատուները հաշուետուութեան պիտի կանչուին:

Հաշուետուութիւն՝ յաչս անդամակցութեան, հաշուետուութիւն՝ յաչս կուսակցութեան սկզբունքներուն եւ հաշուետուութիւն՝ ի դիմաց անմահ հիմնադիրներու սկզբունքային ժառանգութեան:

Պայքար, ԱՄՆ

ԱՆՈՒՆՆԵՐ

Գոնե շտկեք ծնողների սխալը

Վերջերս Մոսկվայում բարեկամներիցս մեկը ծանոթացրեց իր վաղեմի ընկերոջ հետ: Էդիկոն՝ միանգամայն լուրջ տոնով ներկայացավ նոր ծանոթս: Լավ իմանալով հայերիս տխմար օտարամոլությունը անունների հարցում, ես այնուամենայնիվ հարցրեցի «Էդիկոնին», թե ինչ տպավորություն է գործում նրա անունը, երբ ինքը ներկայանում է ռուսներին: Ասաց՝ մեծ մասամբ տարակուսանք, երբեմն էլ ծիծաղ կամ քմծիծաղ:

Այս տխուր պատմությունը հիշեցի, երբ **«Ազգում»** կարդացի բանասիրական գիտությունների դոկտոր, պրոֆեսոր Գառնիկ Ասատրյանի շահեկան հոդվածը՝ հայկական անձնանունների ու դրանց նկատմամբ հայերիս արտառոց վերաբերմունքի մասին: Վերջապես մասնագետ մեկը ուշադրություն է հրավիրում այդ տխրահռչակ երեւույթի վրա:

Գիտնական հոդվածագիրը նրբանկատություն է դրսեւորում, մինչդեռ պետք է ուղղակիորեն ասել, որ օտարամոլ անվանախեղկատակությունը Հայաստանում անգրագիտության հետեւանք է, որ հայերիս խայտառակում է ու զավեշտի առարկա դարձնում հատկապես արտերկրում, ավելի դեռ՝ Ռուսաստանում (ռուսական ֆիլմերից մեկում քննիչի այն հարցին, թե որտեղի՞ց է հայտնի այդ լուրը, հարցաքննվողը, ձեռ առնելու նպատակով պատասխանում է, թե... Համլետն է ասել: Հա՞յ է, ինչ է՞, հարցնում է քննիչը: Ոչ, Դանիո թագաժառանգն է՝ «լուսավորում» է նրան զրագետ հարցաքննվողը):

Այն մտայնությունը, թե մենք «կարգացած», եվրոպական ազգ ենք ու այդ պատճառով էլ մեզանում շատ են օտար անունները, կեղծ է: Դրանց գերակշիռ մասը՝ տհաճ աղավաղումներով, ինչպես ասվեց, կատարյալ տգիտության հետեւանք է: Օրինակ, մեծաքանակ «Վալոդները» հաստատ չգիտեն, որ դա, ըստ էության, ...Լենինի անունն է՝ հապավված: Իսկ Ռուսաստան մուտք գործած հայկական անձնագրերում Սաշիկների, Միշիկների ու Կոլյաների առատությունը միայն ու միայն վարկաբեկում է մեր «քաղաքակիրթ» ազգին:

Զարմացնում է մի հանգամանք: Նման Էդիկոնները, Պուշկինները ու Մակբեթները ոչ միայն իրենք են հայտնվում անպատեհ իրավիճակներում, այլեւ դրանց են դատապարտում նաեւ իրենց ժառանգներին՝ Էդիկոնովիչին, Պուշկինովնային ու Մակբեթովիչին: Եվ շատ քչերն են փորձում շտկել իրենց ծնողների անգիտությունը, փոխելով անունները: Ի վերջո դա մի բարդ իրավական գործողություն չէ: Ողբերգություն է, երբ Ղարաբաղում նվերներ են խոստանում, որ նորածին երեխաներին կնքեն հայկական անուններով: Եթե չեմ սխալվում, Ղարաբաղի ղեկավարի պաշտոնին հավակնողների մեջ էր նաեւ... Միշան:

Հարգելի հայրենակիցներ, ուշադիր կարդացեք հարգարժան պրն Ասատրյանի հոդվածը եւ աշխատեք վերջ տալ անվանակոչության խնդրում Հայաստանում ստեղծված հիրավի տխուր «ավանդույթներին»: Չստացվի այնպես, որ մի տխուր օր Հայաստանի նախագահ դառնա... Էդիկոնը:

ՌՈՒԲԻՆԱ ՍԱՐԳՍԻ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

Հ. Գ. Ինձ թվում է, օրինակ, որ իմ անուն-հայրանուն-ազգանունը նույնիսկ Ռուսաստանում վատ չի հնչում: Բայց ես հաճախ եմ հիշում Երեւանի համալսարանի բանասիրական ֆակուլտետ ընդունվելու առաջին օրը: Հայոց լեզվի դասախոս ակադեմիկոս Ռաֆայել Իշխանյանը մատյանը ձեռքին առած կարդում էր «նորընծա» ուսանողների անունները՝ Դուսյա, Վանյա, Ցելեստինա, Ֆիգարո... Հասնելով իմ այն ժամանակվա անվանը, նա հուսահատված բարձրացրեց հայացքը եւ հարցրեց՝ երիտասարդ, Ձեզ դո՞ւր է գալիս ձեր անունը: Իհարկե ոչ, պատասխանեցի ես: Երիտասարդ, կրկնեց անվանի լեզվաբանը, եթե դուք չփոխեք ձեր անունը, ինձանից դրական գնահատական չեք ստանա...

Քննության ժամանակ նա ինձ անվանափոխության համար մի բալ ավել նշանակեց:

Ինչ էր իմ անո՞ւնը: Մոռանանք, չեմ ասի...

ԱՄՆ

Թեկնածուներից պետք է ավելին պահանջել

«Կալիֆոռնիա կուրիեր» թերթի խմբագիր ՀԱՐՈՒԹ ՍԱՍՈՒՆՅԱՆԸ գտնում է, որ նախագահական թեկնածուներից ավելին պետք է պահանջել, քան սոսկ ցեղասպանության ընդունումը։

Անցած մի քանի տասնամյակներին հայերս ջանք չենք խնայել ներուժ կանգնելու նախագահական այն թեկնածուին, որն իր ընտրարշավի ընթացքում խոստանում է ընտրվելու դեպքում ճանաչել Հայոց ցեղասպանությունը, սակայն, ավաղ, նրանցից գրեթե բոլորը՝ դեմոկրատներ թե հանրապետականներ, ստանալով հայկական համայնքի առատաձեռն նվերները եւ երկրի նախագահի պաշտոնը, մոռացության են մատնել այդ հարցը եւ լավագույն դեպքում հրապարակել հիասթափեցնող ուղերձներ ապրիլի 24-ի առթիվ, առանց նշելու ցեղասպանություն բառը։

Օրինակ, նախագահներ Քլինթոնն ու Բուշը որպես թեկնածուներ գրավոր խոստացել էին ընտրվելու դեպքում ճանաչել Հայոց ցեղասպանությունը։ Բայց ընտրվելուց հետո ոչ միայն չպահեցին իրենց խոստումը, այլեւ կոշտությամբ ընդդիմացան կոնգրեսական բանաձեւերի ընդունմանը եւ խոչընդոտեցին դրանց։

Այժմ, երբ նոր նախագահական ընտրարշավն է ընթացքի մեջ եւ մի քանի նահանգներում արդեն իսկ նախնական ընտրությունները տեղի են ունեցել, ամերիկահայ համայնքի անդամները դարձյալ նույն հարցն են տալիս. ո՞ր թեկնածուն է ճանաչում Հայոց ցեղասպանությունը եւ ո՞վ է պատրաստ ընտրվելու դեպքում արտասանելու «ցեղասպանություն» բառը։

Առաջարկում եմ, որ այս տարի նոր մոտեցում որդեգրենք։ Նախագահական թեկնածուներից չպետք է սոսկ պահանջել, որ խոստանան ընտրվելու դեպքում օգտագործել այդ բառը։ Դա այն տպավորությունն է ստեղծում, որ ցեղասպանությունը դեռ չի ճանաչված կամ ընդունված աշխարհում եւ նրանց խոստումը նշանակալի կարեւորություն է ունենալու այդ հարցում։ Մի՞թե ամերիկահրեական խմբավորումները երբեւէ պահանջում են նրանցից, որ ընտրվելու դեպքում արտասանեն «Հոլոքոստ» բառը։ Իհարկե ոչ։ Նույն ձեւով պետք է մոտենալ նաեւ Հայոց ցեղասպանության հարցին։

Տասնամյակների պայքարից հետո, երբ հասել ենք այն բանին, որ տարբեր երկրների խորհրդարաններն ու մարդու իրավունքի պաշտպանության կազմակերպությունները ընդունել են Հայոց ցեղասպանությունը, ինչո՞ւ պետք է ամերիկահայերը շեշտը դնեն դրա վրա, պահանջելով, որ երկրի ապագա նախագահը ճանաչի այդ փաստը։

Ավելին, Մ. Նահանգների հայտնի նախագահներից Ռոնալդ Ռեյգանը ժամանակին՝ 1981-ին պաշտոնական հայտարարությամբ ընդունել է Հայոց ցեղասպանությունը։ Ինչ ենք ստանալու, եթե մեկ ուրիշ նախագահ կրկնի իր նախորդներից մեկի 25 տարի առաջ ասած խոսքերը։

Հայերը պետք է Հայոց ցեղասպանության խնդիրը համարեն ընդունված եւ ճանաչված փաստ, ճիշտ այնպես, ինչպես Հրեական հոլոքոստի խնդիրը։ Եվ ինչպես ոչ մի թեկնածու չի կարող նախագահական աթոռին տիրանալ, եթե ժխտի Հոլոքոստը, այնպես էլ պետք է վարվել Հայոց ցեղասպանության հարցում։

Վերջին տարիներին ամերիկահայկական երկու կազմակերպությունները հետեւյալ հարցարանն են ուղարկել նախագահական բոլոր թեկնածուներին, խնդրելով դիրքորոշում արտահայտել.

ա) Հայոց ցեղասպանության հիշատակման,

բ) Հայաստանին եւ Արցախին ավելի շատ օժանդակություն տրամադրելու,

գ) Ադրբեջանին տրված ամերիկյան զինվորական օժանդակությունները սահմանափակելու,

դ) Հայաստանի թուրքական շրջափակումը վերացնելու,

ե) Արցախի ինքնորոշման,

զ) դեպի Հայաստան պաշտոնական այցելություն կատարելու,

է) որակյալ ամերիկահայերին կառավարական պաշտոններում նշանակելու վերաբերյալ։

Կավելացնեի մեկ հարց եւս. Թուրքիայում հայկական փոքրամասնության իրավունքների խախտումների դադարեցումը։

Հենց թեկնածուները ճշգրտեն իրենց դիրքորոշումները այս հարցերի վերաբերյալ, ամերիկահայերը կարող են ընտրություն կատարել, թե ո՞ր մեկին սատարեն առաջիկա նախագահական ընտրություններում։

Թարգմ. Հ. Ծ.

ՄԱԿ-ի ԱԽ նոր բանաձեւը ենթադրում է Իրանի հետ «ուղղակի բանակցություններ»

ՄԱԿ-ի Անվտանգության խորհրդում Իրանի միջուկային ծրագրի վերաբերյալ համաձայնեցված նոր բանաձեւը նախատեսում է Թեհրանի վրա ներգործելու հավելյալ միջոցներ, որոնք խիստ պատժամիջոցներ չեն։ Այդ մասին Բեռլինում միջազգային միջնորդների «վեցյակի» (ՌԴ, ԱՄՆ, ՉԺՀ, Մեծ Բրիտանիա, Ֆրանսիա եւ Գերմանիա) հանդիպումից հետո հայտարարել է ՌԴ արտգործնախարար Սերգեյ Լավրովը։ ՌԻԱ գործակալության թղթակցի հետ զրույցում նա ասել է, որ նոր միջոցները հիմնականում զգոնության կոչեր են անում՝ ուղղված Իրանի հետ կապերը զարգացնող երկրներին։

Ավելի վաղ ԱՄՆ վարչակազմի ներկայացուցիչը Ֆրանսպրեսի թղթակցին հայտարարել էր, թե բանաձեւի նախագիծը խստացնում է հակաիրանական պատժամիջոցները եւ մի շարք նորերն ավելացնում։

Լավրովի խոսքերով, նոր փաստաթուղթը հաշվի է առնում ՄԱԳԱՏԷ-ի հետ Թեհրանի համագործակցությունը եւ նախատեսում է Իրանի հետ «ուղղակի բանակցությունների» ծավալում, եթե նա համաձայնի «վեցյակի» առաջարկություններին։

Այդ բանակցությունների նպատակը պետք է լինի իրանցիների միջուկային ծրագրի հետ կապված բոլոր հարցերի լուծումը, ներառյալ խաղաղ միջուկային էներգետիկա ունենալու Իրանի իրավունքի հարցը։ «Վեցյակի» հետ Իրանի բանակցությունների ծավալման դեպքում կքննարկվեն նաեւ միջուկային ոլորտում Թեհրանի հետ տնտեսական համագործակցության ընդլայնման եւ տարածաշրջանի անվտանգությանն ուղղված փոխգործողության հարցերը։

Իրաքի հարցում ԱՄՆ վարչակազմը 935 ստահոդ հայտարարություն է արել

Երկու ոչ առեւտրային լրագրողական կազմակերպություններ հաշվարկել են, որ 2001-ի սեպտեմբերի 11-ին հաջորդած երկու տարում նախագահ Ջորջ Բուշը եւ նրա վարչակազմի բարձրաստիճան պաշտոնյաները առնվազն 935 ստահոդ հայտարարություն են արել։ Այդ մասին հաղորդվում է Center for Public Integrity կազմակերպության կայքէջում։

Հետազոտության ընթացքում ստահոդ են որակվել այն հայտարարությունները, որոնցում խոսվում է Իրաքում զանգվածային բնաջնջման զենքի գոյության, նման զենք ստեղծելու կամ ձեռք բերելու մտադրության, ինչպես նաեւ Իրաքի եւ «Ալ Ղաիդայի» կապերի մասին։ Լրագրողների կարծիքով, նման պնդումների սնանկությունն արդեն հարյուր տոկոսով ապացուցված է։

Հետազոտության հեղինակները ընդգծում են, որ ԱՄՆ իշխանությունների ստահոդ հայտարարությունները երկիրը պատերազմի մեջ ներքաշելու կանխամտածված արշավի բաղկացուցիչ մասն են։

Սպիտակ տան ներկայացուցիչ Սքոթ Սթենզելը Ասոշիեյթեդ պրես գործակալության թղթակցի հետ զրույցում որեւէ մեկնաբանություն չի արել լրագրողական երկու կազմակերպությունների հետազոտության արդյունքների առիթով։ Փոխարենը նա հերթական անգամ հաստատել է ԱՄՆ իշխանությունների դիրքորոշումը, պնդելով, թե համաշխարհային ընկերակցությունը վտանգ էր տեսնում հանձին Սադդամ Հուսեյնի։

Սթենզելի խոսքերով, պատերազմ սկսելու որոշում ընդունվել էր տարբեր երկրների հետախուզական ծառայությունների տվյալների հիման վրա։

2003-ի մարտին Իրաքի պատերազմի սանձազերծումից առաջ ԱՄՆ նախկին պետքարտուղար Քոլին Փաուելը իրաքյան զանգվածային բնաջնջման զենքի «գոյությունն» ապացուցում էր ՄԱԿ-ի ԱԽ նիստում։ Բայց հետագայում Իրաքում նման զենքի գոյությանը վերաբերող տեղեկությունները չհաստատվեցին։

Հազարավոր պաղեստինցիներ Գազայից խուժել են Եգիպտոս

Գազայի հատվածը Եգիպտոսից բաժանող պատի մեջ հինգ տեղերում բացվածքներ անելով՝ երեկ պաղեստինցի հազարավոր փախստականներ Գազայից խուժել են Եգիպտոս։ Ականատեսներին վկայակոչելով՝ Ֆրանսպրեսը հաղորդում է, որ Եգիպտոսի իրավապահ մարմինները չեն միջամտել դեպքերի ընթացքին։ Հաղորդվում է, որ պաղեստինցիները Եգիպտոսում զանգվածաբար սննդամթերք եւ վառելիք են գնում։

Անցյալ շաբաթ Գազայի հատվածը մեկուսացված էր։ Իսրայելը փակել էր բոլոր սահմանային անցակետերը՝ ի պատասխան Սդերոտ քաղաքի եւ շրջակայքի հրթիռակոծումների։ Հունվարի 22-ին շրջափակումը մասամբ վերացվել էր։

Ներկայումս ՄԱԿ-ի ԱԽ-ում քննարկվում է փաստաթղթի նախագիծ, որով Իսրայելին կոչ է արվում վերացնել Գազային մարդասիրական օգնություն մատակարարելուն խանգարող բոլոր խոչընդոտները։ Արեւմուտքի դիվանագետները փորձում են «հավասարակշռել» փաստաթուղթը, պահանջելով, որ այնտեղ կետ մտցվի նաեւ Պաղեստինից Իսրայելի հրթիռակոծումները դադարեցնելու անհրաժեշտության մասին։

ՀԱՄԱՇԽԱՐՀԱՅԻՆ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՀԱՄԱԺՈՂՈՎ

Դավոսում գլխավոր թեման համաշխարհային ֆինանսական ճգնաժամն է

«Աշխարհը կմրսի՞, եթե Ամերիկան փռշտա»

Շվեյցարիայի Դավոս քաղաքում երեկ բացվեց ամենամյա Համաշխարհային տնտեսական համաժողովը, որի կազմակերպիչներն այս տարի սահմանել են քննարկումների 5 գլխավոր թեմաներ. «Տնտեսություն եւ ֆինանսներ. անկայունության հաղթահարման ուղիները», «Բիզնես. համագործակցություն մրցակցության պայմաններում», «Աշխարհաքաղաքականություն. ընդհանուր շահերի համաձայնեցումը, տարաձայնությունների հաղթահարումը», «Գիտություն եւ տեխնոլոգիա. բնապայմանների օգտագործումը գիտության վերջին նվաճումների լույսով», «Հասարակական արժեքներ. առաջիկա փոփոխությունների վերլուծություն»։

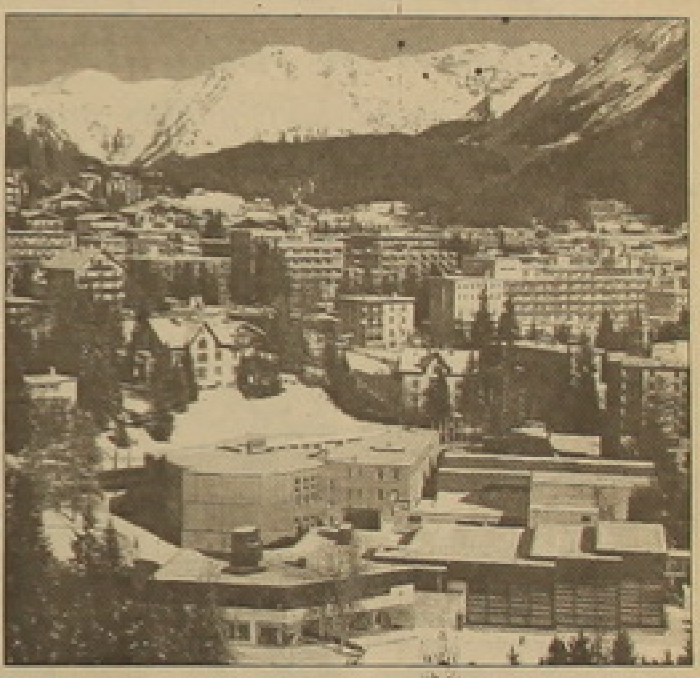

Համաժողովի կազմակերպիչներից մեկի դիպուկ բնորոշմամբ, այս անգամ համաժողովը պետք է պարզի, թե «աշխարհը կմրսի՞, եթե Ամերիկան փռշտա»։

Նաեւ հարկավոր է պարզել, թե ներկայիս ընդհանուր ֆինանսական ճգնաժամի պայմաններում «բուռն զարգացող ասիական երկրները ի վիճակի՞ են համաշխարհային տնտեսության շարժիչ ուժի դեր ստանձնել»։

Այս տարի Դավոսի համաժողովին մասնակցում են 88 երկրների 2,5 հազար ներկայացուցիչներ, այդ թվում՝ պետությունների ու կառավարությունների 27 ղեկավարներ, 113 նախարարներ, բազմաթիվ խոշոր գործարարներ, միջազգային եւ հասարակական կազմակերպությունների ղեկավարներ։

Համանախագահների թվում են Մեծ Բրիտանիայի նախկին վարչապետ Թոնի Բլերը եւ ԱՄՆ նախկին պետքարտուղար Հենրի Քիսինջերը։

Այս տարի նախագահներ Վլադիմիր Պուտինի եւ Ջորջ Բուշի ներկայությունը հավանաբար կարեւոր է համարվում ՌԴ-ում եւ ԱՄՆ-ում կայանալիք նախագահական ընտրությունների կապակցությամբ, նշում է ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ը։

Համաժողովի հիմնադիր եւ գլխավոր կազմակերպիչ Կլաուս Շվաբի կարծիքով, առայժմ չարժե խոսել համաշխարհային տնտեսության ճգնաժամի մասին, քանի որ դրա աճի տեմպերը դանդաղել են ընդամենը 3,5 տոկոսով՝ կանխատեսված 5 տոկոսի դիմաց։

Այս տարի համաժողովի ուշադրության կենտրոնում է նաեւ Ուկրաինան, որը հունվարի 25-ին կարող է դառնալ Առեւտրի համաշխարհային կազմակերպության անդամ։

Համաժողովի երեկվա նիստում քննարկվեցին ընդհանուր կլիմայական փոփոխությունների եւ հակահաբեկչական պայքարի հարցերը։ Մոլորակի «թեժ կետերի» իրադրության սեփական վերլուծությունը ներկայացրեց ԱՄՆ պետքարտուղար Կոնդոլիզա Ռայսը։

Համաշխարհային սակարաններում անկումը փոխարինվեց աճով

Աշխարհի սակարաններում վերջին օրերին դիտված սրընթաց անկումը երեկ վերջ է գտել, արժեթղթերի որոշակի աճ է արձանագրվել։ BBC-ն հաղորդում է, որ սակարկության սկզբում բրիտանական FTSE-100 գլխավոր բորսայական ցուցիչը աճել է 0,8 տոկոսով։ ՌԻԱ գործակալությունը իր հերթին հաղորդում է ռուսական սակարաններում արձանագրված աճի մասին։ Ֆրանսիական CAC եւ գերմանական DAX ցուցիչներն աճել են մոտավորապես 1,25 տոկոսով։

Եվրոպայի Կենտրոնական բանկի ղեկավար Ժան-Կլոդ Տրիշեն, սակայն, հայտարարել է, որ եվրոյի գոտում զեղչադրույքները չեն իջեցվելու։ Դրանից հետո կրկին ի հայտ են եկել բացասական միտումներ։

Ասիական շուկաներում բորսայական գնանշումները բարձրացել են։ Ճապոնական Nikkei-225 ցուցիչը երեկ աճել է 2 տոկոսով։ Աճ է արձանագրվել նաեւ Ավստրալիայի եւ Հարավային Կորեայի սակարաններում։

Սակարաններում դրական փոփոխություններն արձանագրվեցին առաջին հերթին ԱՄՆ դաշնային պահուստային համակարգի որոշման շնորհիվ, ըստ որի զեղչադրույքը 4,25-ից իջեցվել էր 3,5 տոկոսի։ Ճապոնացի վերլուծաբաններից մեկն ամերիկացիների որոշումը որակում է որպես «հսկայի անակնկալ»։

Վերլուծաբաններից ոմանք նշում են, որ երկարաժամկետ հեռանկարում երկյուղները դեռ զգացվում են։ «Կրեդի սյուիս» շվեյցարական բանկի ներկայացուցիչ Սինիչի Իշիկավան գտնում է, որ ԱՄՆ դաշնային պահուստային համակարգի որոշումը թեեւ դրական է, բայց «անբավարար է աշխարհի ֆինանսական շուկաների լիակատար վերականգնման համար»։

Համակարգը բանկային զեղչադրույքները վերջին անգամ անսպասելիորեն իջեցրել էր 2001-ի սեպտեմբերի 17-ին (նյույորքյան խոշոր ահաբեկչությունից հետո) եւ նույն թվականի հունվարի 3-ին (շուկայի վերաշխուժացման նպատակով)։

Մատենադարանի բժշկական ու բնագիտական ձեռագրերի բաժինն ընդգրկում է ավելի քան 1500 ձեռագրերի բնագրերի ուսումնասիրություններ ու դրանց հիման վրա գիտական բնագրեր կազմելու աշխատանքներ, որոնցում ներառված է ժողովրդական եւ դասական բժշկության փորձը Հայաստանում: Այդ բաժնի վարիչ, բժշկագիտության դոկտոր Ստելլա Վարդանյանի ասելով, Մատենադարանում պահվում են ինչպես մեր մեծ բժշկապետներ դիմադրողականությունը բարձրացնելու համար: Առաջին անգամ ըմպելիս իսկույն համոզվում ես, որ իր բույրով ու համով այս բալասանը գերազանցում է նույնիսկ հայկական կոնյակին:

Հայկական լեռնաշխարհի բուժիչ բույսերի մասին իմացել են դեռեւս անտիկ հեղինակները՝ Հերոդոտը, Ստրաբոնը, Քսենոֆոնը, Տակիտոսը: «Անաբասիսում» Քսենոֆոնը խոսում է հայկական բուրումնավետ գինիների ու հրաշալի գարեջրի, հունցուրի, նուշի զորացնում միտքը, ուժ տալիս եւ օգնում ծածկագրերը վերծանելուն, բարդ հիվանդությունների դեղատոմսեր գտնելուն: Նույնիսկ քաղցկեղի բուժման դեղատոմսեր կան ձեռագրերում, այդ հիվանդությունը հիշատակվում է խաչեփառ անվամբ: Քչերին է տրված բժշկագիտական ձեռագրեր կարդալու եւ վերծանելու ունակությունը, դա առանձնահատուկ ձիրք է, որը ժառանգաբար փոխանցվում է սերնդե-սերունդ: Դրանք կարդալու համար պետք է իմանալ ծածկագիրը, որն

Հայ միջնադարյան բժշկական ձեռագրերում կա նույնիսկ խաչեփառի՝ քաղցկեղի դեղատոմսը

Արհայական բալասանը, բուժիչ յուղերն ու ծաղկաթեյերը այժմ ցուցադրված են Մատենադարանում

Մխիթար Հերացու, Ամիրդովլաթ Ամասիացու, Ստեփանոս Շահիմանյանի գրերը, այնպես էլ բազմաթիվ անանուն բժշկագետների ձեռագիր գրչագրերը՝ սկսած Գալիկ-Հերունյան բժշկարանից, որում ամփոփված է Անիի ու Կիլիկիայի բժշկագիտական դպրոցների ժառանգությունը: Հետաքրքրական նշանակություն ունեն նաեւ Տիգրանի, Տաթեւի ու հայկական բժշկական այլ կենտրոնների բժշկարաններում գտնված ձեռագրերը: «Դրանց ուսումնասիրություններն ու հրապարակությունները կատարվում են ոչ թե զուտ տեսական ու պատմական նկատառումներով, այսինքն՝ մեր գիտական հանրությանը սոսկ ներկայացնելու հայկական հնագույն բժշկության պատմական ուղին, այլեւ ունեն ավելի հեռահար նպատակ՝ վերծանելու հին բժշկապետների դեղատոմսերն ու բացահայտելու արդի բժշկության համար կարեւոր բուժման եղանակներ ու դեղամիջոցներ, որոնք պիտանի են մի շարք հիվանդությունների (մաշկային, ալերգիկ, շաքարախտ եւ այլն) բուժման համար: Դրան հասնելու համար Մատենադարանում 15 տարի առաջ ստեղծվեց փորձագիտական կենտրոն, որն առ այսօր զբաղվում է միջնադարյան բժշկարաններում առկա դեղամիջոցների վերծանմամբ ու դրանց հիման վրա նոր պատրաստուկների ստեղծմամբ, որոնք ստուգվում են մեր տարբեր լաբորատորիաներում ու կլինիկաներում»:

Միջնադարյան ձեռագրերի ծածկագրերը ճշգրտորեն վերծանելու առավելապես իր շնորհով գիտաշխատող Արմեն Սահակյանը 8 արտոնագրի հեղինակ է, նրա պատրաստած բալասանները, ծաղկաթեյերը, յուղերն ու խոտերը, ներկանյութերը, ախտահանող նյութերը ցուցադրված են Մատենադարանի առաջին հարկում: Հայկական մանրանկարչության զարդանկարներով պատված կավե սափորի մեջ լցված առողջարար ու կազդուրիչ «Կենսատու ծաղկաթեյը» պատրաստված է հայ միջնադարյան բժշկագիտության դեղատոմսով՝ լեռնային անուշաբույր բույսերից: Որպես առողջությունն ու երիտասարդությունը պահպանող կենարար ըմպելիք հնում այն օգտագործվել է թագավորական ընտանիքներում: Սովորական ծաղկաթեյը նույնպես պատրաստված է միջնադարյան ձեռագրերի բաղադրատոմսերի հիման վրա՝ Հայաստանի լեռնային բույսերից: Հին ժամանակներում այն արտահանվել է ու վաճառվել որպես առողջարար ու բուրավետ ըմպելիք: Արմեն Սահակյանը գտել է նաեւ «Արհայական» բալասանի դեղատոմսն ու մեզ հասցրել այս անմահական ըմպելիքը, որ խմել են հայոց թագավորներն ու իշխաններն իրենց օրգանիզմը մաքրելու եւ

ձեթերի, ինչպես նաեւ անուշահոտ օծանելիքների մասին, որոնց պատրաստման գաղտնիքը հայտնի էր միայն հայերին: Հայ միջնադարյան բժշկության մասին իր գրքույկում Ստելլա Վարդանյանը գրում է, որ Հայաստանի բուժիչ բույսերը մեծ խնամքով աճեցվել են հատուկ պարտեզներում, որ հիմնվել են Արտաշես թագավորի նախաձեռնությամբ: Արտաշես քաղաքի ամրոցի շուրջը նա տնկել է տվել զանազան բազմերանգ եւ անուշահոտ ծաղիկների բուրաստաններ, որոնք ոչ միայն հաճելի էին աչքի եւ հոտոտելիքի, այլեւ պիտանի՝ դեղեր պատրաստելու համար: Մեծ համբավ են ունեցել հանքային դեղամիջոցները՝ հայկական կավը, հողը, բորակը, ինչպես նաեւ սնդիկի, երկաթի, ցինկի, արծաթի միացությունները, որոնք Հայաստանից արտահանվել են հարեւան երկրներ: Հայկական կավը կիրառվել է որպես հակաթունային, հակաալերգիկ եւ հակաբորբոքային դեղամիջոց, օգտագործվել է արյունահոսությունների ու թունավորումների ժամանակ: Հայաստանում եղել են նաեւ համեմունքներ, ուր արտահանվել է, այնպես կոչված, սանդիկը (կարմիր ներկ, սուսր), որը կոչվում է հայկական ներկ ու նման է ծիրանին:

«Մատենադարանում ցուցադրված ըմպելիքներն ու յուղերը մեր ձեռագրերի անհատակ ծովից վերցրած ընդամենը մի քանի կաթիլն են», ասում է Արմենը: Ձեռագրերի աշխարհ ինքը մուտք է գործել 1985 թվականից եւ առաջին իսկ ընթերցումից, ինչպես ինքն է ասում, «ձեռագրերն իրեն հուզել են դարերի ճշմարտությունը: Մի կյանքը քիչ է այդ ձեռագրերը կարդալու համար: Յուրաքանչյուր հիվանդության համար գրված դեղատոմսերով մի ամբողջ ինստիտուտ կարող է աշխատել»: Բժշկագիտական կրթությունից բացի ունի նաեւ հոգեւոր աստիճան՝ սարկավագ է, ինչն ավելի է

օգտագործվել է դեղատոմսերը պատահական աչքից հեռու պահելու համար: Անգիտության պատճառով դրանք կարող են մահացության պատճառ դառնալ, քանի որ դեղատոմսերում նշված են այնպիսի թունավոր բույսեր, ինչպես, օրինակ, լոշտակը:

Արմեն Սահակյանն այժմ հրապարակության է պատրաստում միջնադարյան դեղատոմսերի նոր ընտրանին, որում տեղ են գտել նաեւ անհամեմատ պարզ դեղատոմսեր:

Երբ մոտակա ամիսներին Հնդկաստանից իրեն ուղարկեն լոտոս կոչվող բույսի կեղեւը, ուրեմն որդան կարմրի գունատոնային նարնջագույնից մինչեւ մանուշակագույն, կավելանա ալ կարմիրը, որի ստացումն առանց այդ բույսի հնարավոր չէ: «Վստահ եմ, որ այն ստանալուց հետո որդան կարմիրն անպայման կստացվի, որովհետեւ Հայաստանում աճող տորոն բույսի արմատներով արդեն իսկ ունենք որդան կարմրին շատ մոտ գույն», ասում է նա:

Մատենադարանի տնօրեն Հրաչյա Թամրազյանը կարծում է, որ Մատենադարանում ցուցադրվող դեղամիջոցներն ու ներկանյութերը գիտական կարեւոր նշանակություն ունեն, որովհետեւ մաքուր ու կենարար ակունքներից են գալիս: «Գիտականից արտադրականին անցնելու ծրագրեր ունե՞ք», մեր հարցին նա պատասխանեց. «Այս բաժինը ընդլայնվելու լայն հնարավորություններ ու հեռանկարներ ունի: Կարելի է ասել, սա հեռանկարային ճյուղ է Մատենադարանի համար եւ առաջիկայում գիտական մի ամբողջ խումբ կաշխատի այստեղ: Սա, իհարկե, չի նշանակում, որ արտադրված հուշանվերները մասսայական վաճառքի պիտի հանվեն: Որպես յուրահատուկ եւ արժեքավոր հուշանվերներ, դրանք կլինեն միայն Մատենադարանի հուշանվերների խանութում», ասաց Թամրազյանը:

ՌՈՒԶԱՆ ՊՈՂՈՍՅԱՆ

ՍՓՅՈՒՌՔ

Մարսելի միջազգային տոնավաճառում Հայաստանը նկատելի էր

Ֆրանսիայում Հայաստանի տարին համընկավ 2007-ի սեպտեմբեր-հոկտեմբերին Մարսելում միջազգային տնտեսական տոնավաճառի անցկացմանը: Քաղաքի «Շանո» զբոսայգում զգալի տեղ էր հատկացված Հայաստանի տնտեսական ներուժի ցուցադրությանը:

Այս կապակցությամբ «Ֆրանս-Արմենի» ամսագիրը տեղեկացնում է, որ Մարսելի տոնավաճառին Հայաստանը մասնակցում է 1991-ից: Անցած տարիներին հայկական տնտեսության, մշակույթի եւ զբոսաշրջության հնարավորությունները ցուցադրվել են ազգային երգ ու պարի, ճաշատեսակների, սննդարդյունաբերության արտադրանքի, ինչպես նաեւ գրքերի միջոցով:

Հայաստանի տարվա առթիվ 2007-ի սեպտեմբերի 28-ին Մարսելի միջազգային տոնավաճառում ցուցադրվեցին Հայաստանում, ինչպես նաեւ ֆրանսահայ համայնքում եւ Լեռնային Ղարաբաղում Մարկ Բազլենի արած լուսանկարները եւ Նիկոլաս Գվինարդի կատարած նկարահանումների դրվագները: Լուսանկարիչը եւ կինոգործիչը մեկնաբանում էին ցուցադրությունը: Նրանք երկու ամսվա ընթացքում ճանապարհորդել էին 15 երկրներում, եւ հավաքված տեսանյութերն օգտագործվում են ստեղծվող վավերագրական ֆիլմում: Ի թիվս այլ թեմաների, ֆիլմում կարծարծվի նաեւ հայերի ինքնության հարցը: Նկարահանումը շարունակվել է նաեւ Մարսելի տոնավաճառում կազմակերպված ճաշկերույթի ժամանակ, որի մասնակիցները սիրով հարցի առթիվ արտահայտել են ամենատարբեր, երբեմն աներեւակայելի կարծիքներ:

Մարսելի 13-րդ եւ 14-րդ շրջանների քաղաքապետ, Հայ երիտասարդության եւ մշակույթի տան նախագահ **Կարո Հովսեփյանը** ընդգծում է, որ միջազգային տոնավաճառում Հայաստանի տաղավարն առկա է արդեն 17 տարի, բայց միայն 2007-ից առանձնահատուկ պայմաններն այցելուներին հնարավորություն տվեցին զբոսնելու վրանաճամբարում: «Մարսելի տոնավաճառը թույլ է տալիս ներկայացնել երկրի պատմամշակութային հարստությունը, ինչպես նաեւ փորձում է տնտեսական կապերն ամրապնդել ուղղակի Հայաստանից բերված արհեստագործական արտադրանքի ցուցադրման միջոցով», ասում է նա:

Պ. Ք.

Վերհիշելով Պարտիզակը (Բահչեջիկը)

Մեծ Բրիտանիայում գործող «Կոմիտաս» ինստիտուտի նախաձեռնությամբ հունվարի 27-ին Լոնդոնի Չենիսոն Գարդենս փողոցում գտնվող «Հայ տան» դահլիճում տեղի է ունենալու «Օսմանյան Թուրքիայում կորսված հայկական համայնքները» շարքի առաջին հրապարակային ելույթը, որով հայկական համայնքը մասնակցելու է Միացյալ Թագավորությունում Հոլոքոստի հիշատակի օրվա ամենամյա արարողություններին:

«Կոմիտաս» ինստիտուտի աշխատակիցներից **Արա Մելքոնյանը** խոսելու է Արեւմտյան Հայաստանում իր նախնիների հարազատ գյուղի՝ Պարտիզակի մասին: Բանախոսությունն անգլերենով է կատարվելու, մուտքն ազատ է բոլորի համար: Նշենք, որ այդ առթիվ «Կոմիտաս» ինստիտուտից խմբագրությանը հասցեագրված հակիրճ հաղորդագրության, Մելքոնյանը մասնագիտացած է հայերեն ստեղծագործությունները անգլերեն թարգմանելու գործում: Նրա թարգմանական վերջին աշխատանքների թվում են Րաֆֆու «Տաճկահայքը» եւ Վահրամ Տաթուլյանի «Լքված սերը», երկուսն էլ հրատարակել է «Տարոն» հրատարակչությունը:

Նրա գրչին է պատկանում «Ancestors» անունով բրիտանական Ազգային արխիվի պաշտոնական պարբերականի էջերում լույս տեսած «Հիշատակի վրիպումները» հոդվածը: Նա նաեւ ինտերնետային կայք է պատրաստել հայ որբերի մասին:

Մարտի 21-ին՝ «Համաշխարհային խաղաղության օր»

Լոսանջելեսաբնակ **Իրիս (Մարիամ) Մանուկյանից** ստացված հաղորդագրությունը տեղեկացնում է, որ անցյալ նոյեմբերին, լսելով «Համաշխարհային խաղաղության օրվա» առթիվ կազմակերպվելիք միջոցառումների մասին, անձնական նախաձեռնությամբ դիմել է Միջին Արեւելքում այդ ծրագրի պատասխանատու գահաժառանգ Ալիին եւ նշանակվել Հայաստանը ներկայացնող խորհրդատու վարչության անդամ: Դարձյալ իր նախաձեռնությամբ հրավիրել է Հայաստանից երգիչ Ռուբեն Հախվերդյանին ելույթ ունենալու մարտի 21-ին Լոս Անջելեսի «Կոնվենշն Սենթրում»: «Նպատակս է ամբողջ հանրությանը հասկացնել Հայաստանի որբանոցներին եւ մանկական հիվանդանոցներին ֆինանսավորելու գործին», գրում է նա իր հաղորդագրության մեջ եւ ծրագրով հետաքրքրվողներին խորհուրդ տալիս այցելել «irys manoukian@yahoo.com» կամ «irys.manoukian@vgames.com» կայքերը:

Հ. Օ.

ԾԱՂՐԱՆԿԱՐՉԻ ԱՉՔԵՐՈՎ

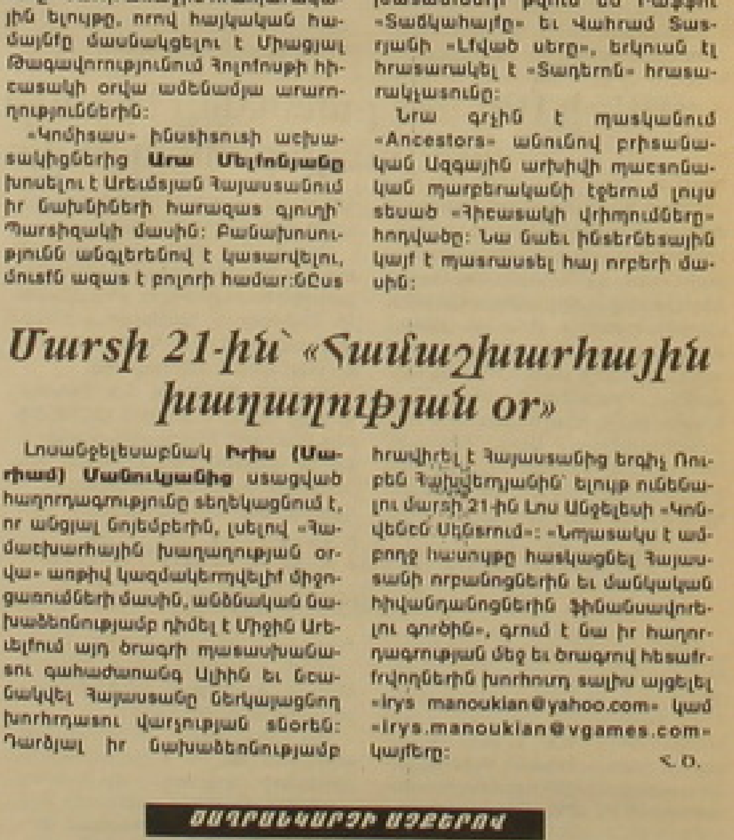

ԱԶԳ **Մարզական**

Կառլսենն առաջ անցավ Արոնյանից

Վեյք Ան Զեեի շախմատի մրցաշարը մոտենում է ավարտին: Վերջնագծի մասնակցներում պայքարը զգալիորեն սրվել է, շախմատիստներն էլ արդեն ուռւցալիորեն հոգնել են: Գուցե հենց դրանով էլ պետք է բացատրել կարճատեւ պայքարից հետո գրանցված ոչ-ոքիները: 10-րդ տուրում նման կերպ վարվեցին Լեւոն Արոնյանն ու անգլիացի Մայքլ Ադամսը: Արդեն 21-րդ քայլում նրանք հաշտություն կնքեցին: Ավելի կարճ տեւեց Վիշվանաթան Անանդի եւ Պետեր Լեկոյի մրցավեճը, որում ոչ-ոքի գրանցվեց 19-րդ քայլում: Ուրս ժամանակ անց միավորը բաժանեցին նաեւ Շահրիյար Մամեդյարովն ու Յուդիթ Պոլգարը՝ կատարելով 28 քայլ: 42 քայլ պահանջվեց, որպեսզի հաշտություն կնքեն Ռաջաբովն ու Թոփալովը: Միավորը բաժանեցին նաեւ Կրամնիկն ու Գելֆանդը: Իվանչուկը հաղթեց Էյլանովին:

Իսկ ահա մրցաշարի ամենակրտսեր մասնակից, 16-ամյա նորվեգացի գրոսմայստեր Մագնուս Կառլսենը սեւերով կարողացավ պարտության մատնել հոլանդացի Լյուկ վան Վելիին: Վերջինս 49-րդ քայլում ստիպված էր կանգնեցնել ժամացույցը, այլապես հաջորդ քայլին կկորցներ թագուհին: Այս հաղթանակի շնորհիվ Կառլսենը վաստակեց 6,5 միավոր եւ կրկին միանձնյա գլխավորեց աղյուսակը: 6 միավորով 2-րդ տեղում է ընթանում Լեւոն Արոնյանը: Վաղը կայանալիք 11-րդ տուրում Արոնյանը սպիտակներով հանդիպելու է 4 միավոր ունեցող Լյուկ վան Վելիի հետ: 5,5-ական միավորով հաջորդ տեղերում են Կրամնիկը, Իվանչուկը, Ռաջաբովը, Ադամսն ու Անանդը:

«Բ» խմբի մրցաշարի միանձնյա առաջատար Սերգեյ Մովսիսյանը 10-րդ տուրում անտարբերեց դիրերը՝ հաղթելով Յան Սմիթսին: Այդ հաղթանակից հետո հայ շախմատիստի օգտին 7,5 միավոր գրանցվեց: Առաջատարին մեկ միավորով զիջում են Նայջել Շորթը, որը սպիտակներով հաղթեց Միխայլ Կրասենկովին, եւ Էթիեն Բաքրոն՝ ոչ-ոքի խաղալով Ցեղարինովի հետ: 6 միավոր է վաստակել Յան Նեպոմնյաշչին՝ պարտության մատնելով Սմեյանսին: Գաբրիել Սարգսյանը մրցում էր հնդիկ շախմատիստ Պենտալա Հարիկրիշնայի հետ: Գաբրիելը վերջնախաղում մեկ զինվորի առավելություն ուներ եւ փորձում էր հաղթանակի հասնել: Սակայն դա նրան չհաջողվեց: Սարգսյանը 10 հնարավորից վաստակել է 3.5 միավոր:

Ղեկավարի անհաջող ընտրությունը դժբախտացնում է միլիոնավոր մարդկանց

«Մի զրկեք հույսից» վերնագրով «Մարզաշխարհ» թերթում 1994-ին տպագրվեց Ա. Խաչատրյանի հարցազրույցն առաջին հայ օլիմպիական չեմպիոն Հրանտ Շահինյանի հետ, որտեղ նա դժգոհություն էր հայտնել երկրում ստեղծված մղձավանջային իրավիճակից: Այդ դառը ճշմարտությունը դուր չէր եկել Լեւոն Տեր-Պետրոսյանին եւ նրա գործընկերներին: Դա ունեցավ իր հետեւանքները: Շահինյանի ազգանունը հանվեց Մոսկվայում պարբերաբար հրատարակվող «Энциклопедический словарь»-ում տեղ գտած հայ անվանի մարզիկների շարքից (խմբագրության կազմում կային Կնունյանցի եւ Համբարձումյանի ազգանունները): Կրճատվեց Հրանտ Շահինյանի կյանքն առնվազն տասը տարով՝ թողնելով մեծաթանկ հարցականներ միանգամայն առողջ ու գործունյա մարդու անտարակի մահվան մասին: Ակներեւ էին անարգանքի ընդգծված նշանները նրա հուղարկավորության ժամանակ: Ֆիլհարմոնիայի փոքր դահլիճը ոչ մի բանով չտարբերվող փայտե հենարանի վրա: Նշված ժամից մեկ ժամ շուտ նրան դուրս բերեցին դահլիճից՝ զրկելով նրա հազարավոր երկրպագուներին հարգանքի տուրք մատուցելու հնարավորությունից: Այդպես դրսեւորվեց վրիժառության պիղծ զգացումը...

Նույնիսկ չէր հիշեցնում վերջին հրաժեշտի արարողության մասին: Էժանագին դագաղը դրված էր ոչ մի բանով

Հակառակ սպասվածին, երկիրն ավերվեց, հայաթափ արվեց, ժողովուրդը փողաթափ արվեց, աղքատացավ, անտանելի զրկանքներ կրեց, ուրախությունը վիշտ դարձավ: Այդ եղեռնի գործիչները ձգտում են նորից բռնել իշխանական աթոռնության ոսկե ղեկը: Սակայն ժողովուրդը չի մոռացել նրանց գործունեության դաժան տարիները...

Անուանության անհաջող ընտրությունը դժբախտացնում է մեկ մարդու: Ղեկավարի անհաջող ընտրությունը դժբախտացնում է միլիոնավոր մարդկանց՝ արժանանալով նրանց նզովքին...

ԷՄՄԱ ՇԱՀԻՆՅԱՆ
Հրանտ Շահինյանի այրի

Էնենն ամենածանր պարտությունը կրեց

Թենիսի Ավստրալիայի բաց առաջնությունում կանանց մրցաշարում հայտնի դարձան կիսաեզրափակիչի բոլոր մասնակիցները: Քառորդ եզրափակիչի կենտրոնական հանդիպումը Մարիա Շարապովայի եւ բելգիուհու ռեյտինգային դասակարգման առաջատար Ժյուստին Էնենի մրցավեճն էր: Վերջինս 2003-ի հոկտեմբերի 20-ին առաջին անգամ գլխավորելով դասակարգման ցուցակը, մինչ օրս, արդեն 102 շաբաթ ոչ մեկին չի զիջել առաջատարի դերը: Այդ ընթացքում Էնենը միայն երեք անգամ էր մրցակիցներին պարտվել 2 խաղափուլում էլ: Եվ ահա Շարապովայի հետ մրցավեճում նա նման 4-րդ պարտությունը կրեց (4-6, 0-6), ընդ որում առաջին անգամ չկարողացավ խաղափուլի ընթացքում գեթ մեկ միավոր վաստակել:

Քառորդ եզրափակիչ փուլն անհաջող էր Ռուսաստանի թույրերի համար, որոնք դուրս մնացին հետագա պայքարից: Սերենան զիջեց սերբ Ելենա Յանկովիչին (3-6, 4-6), Վինուսը պարտություն կրեց Անա Իվանովիչից (6-7, 4-6): Կիսաեզրափակչի վերջին մասնակիցը սլովակ Դանիելա Հանտուխովան է, որը միեւնույն 6-2 հաշվով երկու խաղափուլում առավելության հասավ լեհ Ագնեշկա Ռադվանսկայի նկատմամբ:

Տղամարդկանց մրցաշարում իսպանացի Ռաֆայել Նադալը հաղթելով ֆինն Յարկո Նիեմինենին (7-5, 6-3, 6-1), դաձավ եզրափակիչ: Այնտեղ նա կմրցի ֆրանսիացի Ուիլֆրիդ Ցոնգայի հետ, որը պայքարից դուրս էր մղել Միխայիլ Յուժնուն (7-5, 6-0, 7-6):

Կիսաեզրափակչի մյուս զույգը կազմել են Ռոջեր Ֆեդերերն ու Նովակ Ջոկովիչը: Ֆեդերերը հաղթեց Ջեյմս Բլեյքին (7-5, 7-6, 6-4), Ջոկովիչը՝ Ֆերերին (6-0, 6-3, 7-5):

Զամբիացիներն անակնկալ մատուցեցին

Աֆրիկայի գավաթի խաղարկությունում մրցավեճի մեջ մտան նաեւ «C» խմբում ընդգրկված հավաքականները: Առաջին իսկ խաղում ուժերը չափեցին խմբի առաջատարներ Եգիպտոսի եւ Կամերունի ընտրանիները: Ավելի ուժեղ գտնվեցին եգիպտացիները՝ հաղթելով 4-2 հաշվով: Հաղթողներից երկուական գոլ խփեցին Աբդ Ռաբուն եւ Զիդանը, կամերունցիներից այլի ընկավ Սամուել Էտո՝ 0-0:

Սուդանի եւ Զամբիայի հավաքականների մրցավեճում հաջողությունն ուղեկցեց վերջինիս: Շատերի համար անսպասելի Զամբիայի հավաքականը հաղթեց 3-0 հաշվով:

ՖԵԴԵՐԱՑԻԱ

Գրեբյոնկինա-Ազրոյան զույգն առայժմ 17-րդն է

Խորվաթիայի Զագրեբ քաղաքում մեկնարկել է գեղասահքի Եվրոպայի առաջնությունը: Պարզեւները վիճարկողների թվում է նաեւ Հայաստանը ներկայացնող Անաստասիա Գրեբյոնկինա-Վազգեն Ազրոյան պարային զույգը: Հենց պարային զույգերն էլ առաջինը սկսեցին մրցավեճը: Պարտադիր պարի կատարումից հետո Հայաստանի ներկայացուցիչները 25,41 միավորով ընթանում են 17-րդ տեղում 26 մասնակիցների մեջ: Լավագույն կատարումը Եվրոպայի գործող չեմպիոններ, ֆրանսիացիներ Իզաբել Դելոբել-Օլիվյե Շոնֆելդերով զույգի ելույթն էր, որը մրցավարները գնահատեցին 41,25 միավորով: Նրանցից մեկ միավորով հետ են մնում դղյաստանցիներ Օքսանա Դոմնինան ու Մաքսիմ Շաբալինը: 3-րդ տեղում են նրանց հայրենակիցներ, ՌԴ չեմպիոններ Յանա Խոխլովան ու Սերգեյ Նովիցկին:

Սպորտային զույգերի մրցումներում կարճ ծրագրի կատարումից հետո առաջատարի դերը տանձնել են Եվրոպայի գործող չեմպիոններ, Գերմանիան ներկայացնող Ալյոնա Սավչենկոն ու Ռոբին Շոլկովին, որոնք վաստակել են 70,36 միավոր: 2-րդ տեղը զբաղեցնում է ռուսական Մարիա Մուխորտովա-Մաքսիմ Տրանկով (62,73) զույգը: 3-րդ ցուցանիշն ունեն ուկրաինացիներ Տատյանա Վոլոսոժարը եւ Ստանիսլավ Մորոզովը (61,29):

ՀՀ հավաքականը նոր մարզիչ կունենա

Ֆուտբոլասերներին ներկայում հուզող ամենագլխավոր հարցերից մեկն այն է, թե ով կգլխավորի ֆուտբոլի Հայաստանի ազգային հավաքականը: Այս հարցի պատասխանը կտրվի այսօր ժամը 12-ին, ֆուտբոլի ֆեդերացիայի նախագահ Ռուբեն Հայրապետյանի մամուլի ասուլիսի ժամանակ: Նրա ղեկավարման տարիներին արդեն ավանդույթ է դարձել հավաքականի նոր գլխավոր մարզչի ներկայացումը լրագրողներին: Առայժմ միայն կարող ենք ասել, որ հավաքականի ղեկը կստանձնի օտարերկրացի մասնագետ: Լավ է, որ այս անգամ մարզչի ընտրությունը կատարվեց սարեսկզբին, ինչը հնարավորություն կտա վերջինիս ծանոթանալ ֆուտբոլիստներին, հայկական ֆուտբոլին, ժամանակ կունենա հավաքականը նախապատրաստելու աշխարհի 2010-ի առաջնության ընտրական մրցաշարին, որի հանդիպումները մեկնարկելու են այս տարվա սեպտեմբերին: Ֆուտբոլիստների հետ նրա առաջին ծանոթությունը տեղի կունենա արդեն հունվարի 27-ին, երբ Մալթա մեկնելուց առաջ ՀՀ հավաքականն ուսումնամարզական հավաք կանցկացնի Երեւանում:

«Հանրապետական» մարզադաշտը վերակառուցվում է

Ինչպես տեղեկացանք ՀՖՖ մամուլի ծառայությունից, հունվարի 20-ից սկսվել են Վազգեն Սարգսյանի անվան «Հանրապետական» մարզադաշտի մասնակի վերակառուցման աշխատանքները: Հայաստանի ֆուտբոլի ֆեդերացիան պայմանագիր է կնքել խորայելական Green Diversified LTD ընկերության հետ, որը կիրականացնի խաղադաշտի վերակառուցման աշխատանքները՝ միջազգային բոլոր չափանիշներին համապատասխան:

Նախատեսվում է վերակառուցել բարձրակարգ սպասարկման (VIP) սրահները, անվտանգության համակարգը հիմնովին կփոխվի խաղադաշտի խոտածածկույթը, կտարվեն ֆուտբոլասերների մարզադաշտ մուտք գործելու եւ ելնելու ենթակառուցվածքային բարելավման աշխատանքներ: Բացի այդ, ՀՖՖ-ն այժմ բանակցություններ է վարում մի շարք միջազգային կազմակերպությունների հետ՝ լուսավորության նոր համակարգի տեղադրման կապակցությամբ: Վազգեն Սարգսյանի անվան «Հանրապետական» մարզադաշտի վերակառուցման աշխատանքները նախատեսվում է ավարտին հասցնել 2008-ի օգոստոսի վերջին:

Հաղթական մեկնարկ

Տիգրան Պետրոսյանն ու Վարուժան Հակոբյանը հաղթանակով մեկնարկեցին Ջիբրալթարի շախմատի ավանդական 6-րդ փառատոնում, որի ուժեղագույնների խմբի մրցաշարին մասնակցում են 200 շախմատիստներ: Պետրոսյանը հաղթեց ֆրանսիացի Էմանուել Ամիգուեսին, Հակոբյանը պարտության մատնեց դանիացի Օլե Յակոբսենին:

Երկրորդ տուրում Պետրոսյանի մրցակիցը Ալժիրիայի ներկայացուցիչ, միջազգային վարպետ Աննա Մուզիչուկն է: Իսկ Յակոբյանը կմրցի միջազգային վարպետ Պաւել Դիմիտրովի հետ:

Կիսաեզրափակիչի մասնակիցները հայտնի են

Սանկտ Պետերբուրգում ընթացող ֆուտբոլի «Համագործակցության գավաթի» մրցաշարում երեկ կայացան քառորդ եզրափակիչ հանդիպումները: Առաջինը կիսաեզրափակիչի ուղեգիր նվաճեց Բելառուսի ԲԱՏԷ-ն, որը 2-1 հաշվով առավելության հասավ Վրաստանի չեմպիոն «Օլիմպիի» նկատմամբ:

Պայքարը կշարունակի նաեւ «D» խմբում «Բանանցի» մյուս մրցակիցը՝ նախորդ տարվա հաղթող Տաջիկստանի «Պախտակորը»: Ուզբեկստանի չեմպիոնի մրցակիցը «Վենտսպիլսն» էր, որին «Պախտակորն» անցյալ տարի 11 մ հարվածաշարով հաղթել էր եզրափակիչում: Պատմությունը կրկնվեց: Խաղի հիմնական ժամանակում գրանցվեց ոչ-ոքի (1-1): Հաշիվը 41-րդ րոպեին բացեց լատվիացի Ռիմկուսը, իսկ խաղավարտից 10 րոպե առաջ Ինոմովը վերականգնեց հավասարակշռությունը: 11 մ հարվածաշարն ավելի հաջող իրագրեց «Պախտակորը»՝ հաղթելով 7-6 հաշվով:

11 մ հարվածներ վճռեցին նաեւ «Խազարի» եւ «Շերիֆի» մրցավեճի ելքը: Այստեղ հիմնական ժամանակում կողմերը 2-ական գնդակ փոխանակեցին: Ավելի հաջողակ գտնվեցին ադրբեջանցիները, որոնք 11 մ հարվածներով առավելության հասան մրցակցի նկատմամբ (5-3): Կիսաեզրափակիչում վաղը «Խազարը» կմրցի ԲԱՏԷ-ի հետ: Մյուս զույգը կազմել են «Պախտակորն» ու «Կաունասը»: Վերջինս առավելության հասավ «Զենիթի» նկատմամբ (2-1):

Էջը պատրաստեց ԱՇՈՏ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆԸ

Աւաքեկչական ընդհատակյա ցանցի բացահայտումը նոր...

1-ին էջից

Նրանց հաւաքամենում են «պետական գաղտնի փաստաթղթեր ձեռք բերելու», «փաստաթղթերը հրապարակելու», ինչպես նաեւ «ահաբեկչական կազմակերպության մեջ ներգրավելու» մեղադրանքով: Սա ձերբակալվածների ինքնության եւ նրանց դեմ հարուցված մեղադրանքների, ինչպես նաեւ անվտանգության ուժերի միաժամանակյա գործողության առումներով Թուրքիայում հետախուզական կառույցների հետ սերտաճած ընդհատակյա ոճրագործ ցանցերի դեմ ձեռնարկված աննախադեպ ծավալի գործողություն է: Դրան նախորդել են նախապատրաստական լուրջ աշխատանքներ:

Ի դեպ, լայնամասշտաբ այս գործողության հիմքը դրվել է դեռեւս 2007-ի հունիսի 12-ին Ստամբուլի Ումրանիե թաղի տներից մեկում մեծ քանակով նռնակների եւ զինամթերքի այլ տեսակների հայտնաբերմամբ, որից հետո 21 ձերբակալվածներից 15-ը կալանվել էին «ահաբեկչական զինված կազմակերպություն ստեղծելու», «այս կազմակերպությանն անդամակցելու», «զինծառայողներին անհնազանդության հրահրելու», «պետության անվտանգությանն առնչվող տեղեկություններ ձեռք բերելու» մեղադրանքներով: Կալանվածների մեջ էին պաշտոնաթող կապիտան Մուզաֆեր Թեքինը, ենթասպա Օքթայ Յըլդըրըմը, ինչպես նաեւ գրող Էրգուն Փոյրազը:

Նախկին վարչապետ Բյուլենթ Էջեւիթի Էրդողանի անմիջական կարգադրությամբ իրականացված այս լայնամասշտաբ գործողություններին դիմելը, թուրքական անվտանգության ուժերը 8 ամիս շարունակ հետեւել են ընդհատակյա ցանցի անդամներին: Այս գործողությունը Թուրքիայում կարեւոր է պետական գաղտնի կառույցների հետ հանցագործ ցանցի սերտաճը, ինչպես նաեւ «խորհրդային պետության» հանցավոր գործունեությունը բացահայտելու առումով: Թերեւս, բացահայտումը միայն կարող է սանձել նրանց, ովքեր Անկարայի կուլիսներից «խորհրդային պետությունը» կառավարելիս, դրան hավաքում են երկրի օրինական իշխանություններին:

Ավելի ևան կարեւոր է ձերբակալվածների ինքնությունը, որովհետեւ նրանց մեջ են այնպիսի անուններ, որոնք անմիջականորեն հիշատակվում են ինչպես հախանա Սանտորոյի եւ Հրանտ Դինքի սպանությունների, այնպես էլ Բարձրագույն դատարանի վրա կատարված հարձակման ու «Ջումհուրիեթ» թերթի խմբագրության ռմբահարման առնչությամբ: Ավելին, ձերբակալվածներից ոմանք ուղղակի կապ ունեն Սուսուրլուքի սկանդալի հետ, մասնակից են չբացահայտված բազմաթիվ սպանությունների, ինչպես նաեւ ղեկավար դիրք ունեն Kuvayi Milliye-ի՝ «Ազգային ուժեր» միության մեջ, որի կազմում ձեւավորված «Հատուկ բյուրոն» մոտոցիկլավորների 2 հազարանոց զինյալ խումբ եւ հետախուզական կառույցներ էր ստեղծում՝ պայքարելու համար երկրի բոլոր խաղամներում ոչ գերի գլխավորությամբ թուրք ազգի թշնամիների հետ, եւ Հրանտ Դինքի սպանությունից հետո սպառնալից նամակներ ուղարկում պոլսահայ վարժարաններ:

«**Ազգը**» ժամանակին առանձին հոդվածներով անդրադարձել էր «Ազգային ուժեր» միությանն առընթեր գործող «Հատուկ բյուրոյի» գործունեությանը: Պարզապես ավելացնենք, որ միության անդամները նախագահի կարգադրությամբ «սպանություն կատարելու երդում էին տալիս», այն էլ «զենքի վրա»:

Ձերբակալվել են պաշտոնաթող գեներալ Վելի Քուչյուքը, որի սպառնալիքներից առավելագույնս անհանգստացել էր Հրանտ Դինքը, Օրհան Փամուքի եւ Էլիֆ Շաֆաքի դեմ 301-րդ հոդվածով դատական գործ հարուցելու համար միջնորդած «Մեծ իրավաբանների միության» նախագահ, փաստաբան Քեմալ Քերինչսիզը, «Ազգային ուժեր» միության նախագահ, պաշտոնաթող գնդապետ Ֆիքրեթ Կարադաղը (ի դեպ, դեռեւս 2007-ին կալանված կապիտան Թեքինն այդ միության փոխնախագահն է, իսկ ենթասպա Յըլդըրըմը՝ անդամ), Դինքի սպանության պատվիրատու Յասին Հայալի դատապաշտպան Ֆուադ Թուրգութը, ենթասպա Սոհամեդ Յուջեն, «Աքշամ» թերթի լրագրողուհի Գյուլեր Քյոմուրջյուն, Դինքի թաղման եկեղեցական կարգը Պոլսո հայոց պատրիարքարանի մայր տաճարում կատարելու համար Մութաֆյան պատրիարքին հարձակումների թիրախ դարձրած «Թուրք ուղղափառ պատրիարքարանի» մամուլի խոսնակ, տիկին Սեւգի Էրենեռոլը, ինչպես նաեւ Անատոլի Մաքարը եւ ուրիշներ:

Ի դեպ, փաստաբան Քերինչսիզը Հրանտ Դինքին 301-րդ հոդվածով դատապարտման գլխավոր դերակատարներից է, իսկ Յասին Հայալի դատապաշտպան Թուրգութը դատական նիստի ժամանակ սպառնացել է հանգուցյալի այրի Ռաքել Դինքին եւ դուստրեր Սերային ու Դելալին, ասելով. «Գնացե՛ք գտեք ձեզ ձեր տերը: Բոլորդ էլ արդեն հայ եք, ուրեմն՝ Հայաստան»:

Երեկ թուրքական կենտրոնական թերթերն իրենց ուշադրությունը սեւեռել էին անվտանգության ուժերի ահաբեկչության դեմ պայքարի վարչության կատարած 33 ձերբակալությունների վրա: Ձերբակալվածների հաւաքմունքը ընթանում է խիստ գաղտնի: Դրա հետեւանքով դատախազությունն ընդհատակյա ցանցի բնույթին առնչվող տեղեկություններ խուսափում է հայտնել: Պարզապես «Ենի Շաֆաքն» է նշում, որ ձերբակալվածներին իր հովանու տակ միավորել է «Ազգային ուժեր» միության ենթակա «Էրգենեքոն» կազմակերպությունը:

Հարցը, սակայն, սոսկ միությանը կազմակերպության ենթակայությունը չէ, այլ 5 զինծառայողների հայտնվելը ձերբակալվածների մեջ: Թերեւս այս հանգամանքը, ինչպես նշում է CNN-Turk-ը, ստիպել է թուրք լրագրողներին դիմել պաշտոնական այցով Լոնդոնում գտնվող թուրքական զինված ուժերի գլխավոր շտաբի պետ Յաշար Բույուքանըթին, իսկ նա ողջամտորեն անտարբերասխան է թողել ձերբակալված 5 զինծառայողի վերաբերյալ հարցերը:

Հարգարժան խմբագրություն

2008-ի հունվարի 19-ին մեր ժողովրդի արժանավոր զավակի՝ Հրանտ Դինքի չարաճենք սպանության տարելիցն էր: Շաբաթ առավոտյան գնեցի օրվա բոլոր թերթերը նրա արտառոց գործունեության ու կյանքի մասին նոր նյութեր կարդալու, նրա դավադիր սպանությանը հետեւած թուրքական «արդարադատության» հետամնեցության վերաբերյալ նոր տեղեկություններ ստանալու ակնկալությամբ: Հուսախաբ եղա: Բացի «**Ազգից**», մյուս բոլոր թերթերն իրենց առաջին էջերը վերապահել էին «շատ ավելի կարեւոր» նախընտրական զավեշտին եւ խճճանոցվածքին: Միայն «Հայոց աշխարհն» իր առաջին էջի ներքեւի մասում բավարարվել էր 4 տողանոց տեղեկությամբ: Բացում եմ թերթի մյուս էջերը՝ ոչինչ կամ գրեթե ոչինչ նորագույն ժամանակների մեր մեծ զոհի մասին:

«Հայկական ժամանակը», ինչպես միշտ, գրում էր, թե ինչպես են իշխանությունները լրջորեն վախեցած Լեւոն Տեր-Պետրոսյանից, թե որքան են նրանք սարսափած նրա հաղթանակի հեռանկարից: Բացում եմ «Ժամանակ-Երեւանը»: Սա էլ առաջինից բեքար՝ Լեւոնն արդեն հաղթել է, մնում է պաշտոնները բաժանել: Մեծ ակնկալությամբ բացում եմ իրեն Հայ դատի եւ հայության թիվ մեկ պաշտպան հռչակած «Երկիրը», ամբողջովին ընկեր Վահանի մասին է, բոլորովին մոռացել է մեր բոլորի «հին ընկեր» Հրանտ Դինքին: Նախավերջին էջում մի համի տեղեկություն, եւ վերջ:

«Առավոտի» առաջին էջին գլխավոր դեմքը Հրանտն է՝ 3 լուսանկարով: Բայց ո՛չ Դինք, այլ... Թոփալյան: «168 ժամն» իր թանկագին էջերը նույնպես հատկացրել է նախընտրական խմորումներին՝ համ նախին, համ մեխին «սկզբունքով», առանց անդրադառնալու օրվա գլխավոր թեմային: Իսկ մեր պետական պաշտոնաթերթը՝ «Հայաստանի Հանրապետությունը», «մոռանալով» ՀՀ արտաքին քաղաքականության առաջնահերթությունների մասին, իր մեծամասնությամբ էջերում մի անկյուն չէր գտել անդրադառնալու մեր հայտնի լրագրողի լուսավոր կյանքին:

Մինչդեռ, հարգելի խմբագրություն, ձեր թուրքագետ աշխատակիցը երեկվա համարում մանրամասն նկարագրում էր, թե շաբաթ օրը թուրքական ո՛ր թերթը ո՛ր էջում էր զետեղել Հրանտ Դինքի մասին նյութերը, փոխանակ հայացք գցելու մեր սեփական մամուլին:

Հարգանքներով՝
Ս. ՂԱԶԱՐՅԱՆ

«Էկոնոմիկա եւ Իրավունք» կենտրոն

«ՆՈՐ ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ՕՐԵՆՍԴՐՈՒԹՅԱՆ ՊԱՀԱՆՋՆԵՐԸ ԵՎ ԳՈՐԾԱՏՈՒՆԵՐԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՍԽԱԼՆԵՐԸ ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ՕՐԵՆՍԴՐՈՒԹՅԱՆ ՈԼՈՐՏՈՒՄ»

Ամենամսյա սեմինարներ

«Էկոնոմիկա եւ Իրավունք» կենտրոն՝ Մ. Բաղրամյան 24դ, 54-24-81, 54-74-81

ՀԱՅԱՍՏԱՆ

Ամերիկայի հայկական համագումարը ՄԱԿ-ում

Ամերիկայի հայկական համագումարը ընտրվել է ՄԱԿ-ի հասարակական կազմակերպությունների մարդկային խնդիրների կարգավորման հարցերով հանձնաժողովի խորհրդի կազմում: ՄԱԿ-ի ՀԿ-ների մարդկային խնդիրների կարգավորման հարցերով հանձնաժողովը ուղղորդում է ՄԱԿ-ի հանձնառությունները՝ մարդկային կայուն զարգացման հասնելու հարցում եւ հանձնարարականներ է տալիս այդ գործընթացում քաղաքացիական հասարակության արդյունավետ մասնակցություն ապահովելու ռազմավարությունների վերաբերյալ: Ամերիկայի հայկական համագումարն անդամակցում է նաեւ Մարդու իրավունքների հարցերով հանձնաժողովին:

Հիմնադրամը սկսում է գյուղերի զարգացման իր ծրագիրը

«Հայաստան» համահայկական հիմնադրամի Գյուղական զարգացման ծրագիրը հայտարարում է Տավուշի մարզի սահմանամերձ վեց գյուղերում անասնաբուծական ծառայության բարելավման ծրագրի մեկնարկը: Հաղորդվում է, որ անասնաբույծների եւ վեց համայնքների բնակիչների համար վերապատրաստման դասընթացներին զուգահեռ այս ծրագիրը բժշկական սարքավորումներ եւ դեղամիջոցներ կապահովի անասնաբուժական կետերի համար: Հովանավորման մեկամյա փուլից հետո ծառայությունը կաշխատի համայնքի բնակիչների ամենամսյա վճարումների միջոցով, ինչը անասնաբույժի համար կապահովեն նաեւ կայուն եկամուտ:

Նախագահի թեկնածուների տնտեսական ծրագրերում կարեւորվում է իրագործման ժամանակացույցը

1-ին էջից

Երկրորդ սեռունդը պետք է ապահովի նոր որակի արդյունաբերական քաղաքականություն:

«Շատ խնդիր կա երկաթգծերի փոխադրամիջոցների հետ: Գիտենք, որ գյուղատնտեսության արդյունաբերության զարգացումը շատ փոքր ծավալի է: Մենք շղթա չունենք, իրացման շուկան եւ արտադրող համակցությունը կայացած չեն: Եթե կարողանանք գյուղատնտեսության արդյունաբերության խնդիրը ժամանակին լուծել, կօգնենք մեր գյուղացուն», ասում է Բագրատյանը:

Հետաքրքրական է Վահան Հովհաննիսյանի ծրագիրը: Ծրագրային կարեւոր դրույթների մեջ է մտնում պետության քաղաքականությունը տնտեսության մեջ, որը առանցքային է: Այստեղ նշվում է, որ առանձին մենաշնորհների խմբավորումները պետք է կազմացրել, ստեղծել հարկային դաշտ, որտեղ մենաշնորհային խմբավորում չլինի: Ստեղծել պայմաններ, որտեղ տնտեսվարողները օրենքի սահմանում աշխատեն:

Սերգեյ Բագրատյան. «Լինելով սոցիալիստական ուղղվածության կուսակցություն՝ ՀՅԴ-ն կարեւորել է պետության քաղաքականությունը տնտեսության մեջ: Դաշնակցությունը սա առանցքային է համարում: Պետության քաղաքականությունը նպատակաուղղվելու է՝ տնտեսական իշխանության օժտված խմբավորումների կազմացրման դերում: Ստեղծել հարկային այնպիսի դաշտ, որի պայմաններում առանձնաշնորհություն չլինի: Ծրագրում կա բնակչության տնտեսության ակտիվության բարձրացում, որն առաջնային է եւ սա էլ պետք է հիմնավորել»:

Արտաշես Գեղամյան: Վերջինս Հայաստանի տնտեսության զարգացման ցուցանիշը համեմատում է հարեւան երկրների տնտեսական ցուցիչների հետ. «Այստեղ նույնպես մտահոգության խնդիրներ ունի թեկնածուն, համարում է, որ Հայաստանում տնտեսական աճը հիմնավորված չէ, մրցունակ չէ հարեւան երկրների հետ: Առաջարկում է մի ծրագիր «Նոր տնտեսական քաղաքականություն» անվամբ իր աշխատությունում, որտեղ ցույց է տալիս այն զարգացումները, որոնք կբերեն մրցակցության դաշտ հարեւան երկրների հետ հաստատեւ: Նշում է, որ Ադրբեջանի տնտեսության 1.5 ամսվա մեջ ներդրումների ծավալը շատ ավելին են, քան Հայաստանում մեկ տարվա ընթացքում», նշեց Բագրատյանը:

Գեղամյանը իր ծրագրում նշում է, որ եթե ներկրվող ապրանքը փոխարինելի չլինում արտադրելով, ինչն այսօր ներկրում ենք՝ շաքարավազ, բենզին, գործն եւ այլն, եթե բոլորը արտադրվեն մեր երկրում, շատ շահեկան կլինի մեր տնտեսության համար: Այստեղ Գեղամյանը կարեւորել է հարկային քաղաքականությունը՝ դրանով խթանելու արտադրությունը:

«Իրատեսական կլինեն, եթե Արտաշես Գեղամյանը հիմնավորեր այս դրույթը, որի արդյունքում ավելի շատ արտադրողներ, գործավարներ, տնտեսվարող սուբյեկտներ կունենային, որոնք կլրացնեին պակասող բյուջեի մասը», նկատեց տնտեսագետ Բագրատյանը:

Ըստ Բագրատյանի, **Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի** տնտեսական ծրագրում ավելի շատ խոսված են աղքատների, տնտեսների կազմակերպման խնդիրները. «Այս հարցում, կարծում եմ, մյուս թեկնածուներն էլ են մտահոգված: Հակապատերազմի բաշխման խնդիր է դնում Տեր-Պետրոսյանը: Գիտենք, որ օլիգարխիկ որոշակի համակարգ կառուցված է այս հարկային համակարգից դուրս մնալ: Ծրագրում դրույթներ կան պարզեցված հարկի գործառման շահագործման վերաբերյալ, մտահոգություն կա ներմուծվող սեռացքի վրա ավելացված արժեքի հարկի տարածման վերացման վերաբերյալ, ինչպես նաեւ ռիսկային վարկերի ազատում ակցիզային հարկից»:

ՀՀ կենտրոնական բանկը տեղեկացնում է, որ արժութային շուկայում ձեւավորվել են հետեւյալ արտարժույթների միջին փոխարժեքները. 23.01.2008 թ.

ISO-ի կոդը	Միավոր	Արտարժույթ	Միջին փոխարժեք
USD	1	ԱՄՆ դոլար	306.90
EUR	1	ԵՎՐՈ	444.82
RUR	1	Ռուս. ռուբլի	12.33
GEL	1	Վրաց. լարի	192.52

ԳՈՎԱԶԴԻ ՀԱՄԱՐ ԶԱՆԳԱՀԱՐԵԼ՝ 58-29-60

Լրատվական գործունեություն իրականացնող՝ «Ազգ օրաթերթ» ՍՊԸ, Երեւան, Հանրապետության 47: Պետական գրանցման վկայականի համար՝ 02 Ա Ն 047261, տրված՝ 17.02.00 թ.:
Թողարկման պատասխանատու, գլխ. խմբ. Հակոբ Աւետիքեան: Տպաքանակ՝ 3000, ստորագրված է տպագրության՝ 23.01.2008, գինը՝ 100 դրամ, տպագրված է «Տիգրան Մեծ» հրատարակչության տպարանում: Արտաշիսյան 2: